

GAZDASÁGI LAPOK

21. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Május 26.

VIZMENTES
PONYVÁK
HAZAI GIÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-
PONYVÁK
HAZAI GIÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM.
GABONA ZSÁKOK

VIZMENTES
SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLÖK.

LEGIÖSÖBB
BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!

MINTAK ÉS ÁR-
JEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVÉ.

Szuperfoszfátot,

= Stassfurti kainitot, =
Stassfurti kálitrágyasót
40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb

műtrágyafélét

azonkívül rézgálicot (98—99%) elismert
kittinó minőségben
legelősbőben szállít a

„HUNGARIA” műtrágya-, kősav- és vegyipar-részvénytársaság
Budapest, V., Fürdő-utca 8. szám.

A szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

ajánl évek óta legjobban bevált és a külföldivel legalább is egyenlő
minőségű

manila kévekötőfonalat aratógépekhez

mint egyedül hazai gyártmányt leg. ként coa. 360 méter hosszban,
métermásanként 125 korona árban bármely szükségleti állomásra
börmentve szállítja. Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált
gözeke-sodronykötőlet, gazdasági kötélárut, valódi kender-
zsákot, fapeczkes kévekötőt stb.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

és világ védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legelősbő foszforavas mű-
munkákkal és áraján-
don növénynek legjobb és
Thomassalakliszt trágyája. — Kivánata szak-
lattal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

Thomasfoszfatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Övadjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900.	Biztosítókai alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával		1,970,340 — kor.
Tartalékok		764,760.16

Összesen: 2,735,104.16 kor.

1901. évi fölösleg	90,349. — kor.	1904. évi fölösleg	72,438.23 kor.
1902. "	59,782.26	1905. "	61,730.60
1903. "	109,331.73	1906. "	39,243.65

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjárányukban részesülnek és az 1801. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetik. — Az 1903. évből a jégkár ellen biztosítottak 4%, az díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évből a jégkár ellen biztosítottak 2—2% díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évből a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselő közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

által a legújatosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,

sorvetőgépek, Planét jr. kapálók,
szecskevágók, repavágók, kukorica-mórszólók, darálók,
örlömalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Heucke A. Hausneindorfi gözeke-gyár
kittinó rendszerű **gözeke-készleteit**

szállítja a magyarországi vezérképviselőt:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORZMICS LÁSZLÓ
1948-ban.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRSZÉLVÉNY:
Hozzáértékes gazdaságunkba
helyes irányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 "
Negyed évre	4 "

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.
Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetői részét a kiadóhivatalhoz címezendők.

HIRDETÉSEKET
a lap kiadóhivatala veszi fel.
Arányképesen és bérmentesen.
Hirdetési mellékletek júniusban fogad-
tassanak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden után-
nyomási jog fenntartva.

Kérlekintek a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

Szemle. — V. — — — — —	393
Társas. — Barmenyésztési — — — — —	394
Vadlók a VII-ik Internationalis Kongresszusáról. — — — — —	394
— Igali Szvetozár. — — — — —	395
Angliai exportunk átalátása. — Kerner Zoltán. — — — — —	396
Rétok trágyázása. — K. Sz. — — — — —	396
A „Deji szabadelmi” képművészetéről új kapad- gópok. — — — — —	398
Füztelap létesítése általánálval ügyelmezt érdemű feladatok ismeretlensége. — — — — —	398
A tartósági jogi fogalma. — V. G. — — — — —	400
Kérdések és feleletek. — — — — —	400
Kérdések: Nagyobb vagy kisebb viselést tenyésztés- szelők? P. F. — Telefon-összegek impregnálása. Hozamaválasztás az állattenyésztésben és szarvas- — Feleletesség a padlógombákról. B. H.	
Feleletek: Tehén évi trágyatermelése. C. — Borjak földművelés feltehetően fel a kényelművel. Dr. Kukul- javó József. — Borjak tévesedése elvonni kell tenni. C. — Legjobb burkolati létesítések. F.	
Hírek. — — — — —	401

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — A gabnaárak. — A liszt-
árak emelkedésével fokozódó liszt- és kenyérami-
sitások. — Amerikaiak gyanús vállalkozásai Fran-
ciaországban, vagis amerikai rendszerű vágóhidak
Franciaországban. — Blaserina olasz szenátor
kárhözható tette a viharügyéről. — A délfran-
ciák oriai tüneményei a borhamisítás ellen.)

Voltak májusi esők Magyarországon és csak az a baj, hogy nem mindenütt. Vannak vidékek, a melyeken csak harmat esett eső helyett. Azok a vidékek, a melyek bővebb esőben részesültek jól jártak, mert minden felélünkül. Ösziek, tavaszik, kapások, takarmányok erős növekedésnek indultak. Magyarország ezen esők révén egy nagy katasztrófától szabadult meg. Ezt konstatálhatjuk általánosan örömrre; de azt is konstatálnunk kell, hogy az őszi gabonákban bőtermésre az ország már nem számíthat. A májusi eső nem tehet csudát ott, a hol már nincs mit javítani. A rozsok, fűzsalom, ritkák, alacsonyok és kislejtnek jó lesz, hogy ha 50—60%—át egy normális termésnek elérjük. A búzák a nitrogén dus és főleg a beértesen müvelt földekben szépek, — de ez csak 15—20% a egésznek. A többi részint az egérfoltok, részint a fagy és más károk, részint a földek soványasága miatt ritka, gazos. A hivatalos adatok szerint 700,000 kat. holdat kiszántottak. Ugy nagyjából, most a májusi esők után

is elmondhatjuk, hogy egy normális termésnek 70—75%—ára számíthatunk, feltéve azt, hogy más baj nem fog előfordulni. Takarmányéviük kedvezőtlen. Tömérdek here fagyott ki, és ezt a búkkönyök, a mit helyébe vetettek, nem pótolhatják. A kapások ültetésével elkéstünk. Még most is ültetnek kukoricát, krumplit, és vetnek búkkönyöket. Csak csapadékosabb nyár biztosíthatja e késői ültetvények sikerét.

Azt vételezte mindenki, hogy a gabnaárak az esők után rohamosan fognak esni. Az első napokban tényleg voltak is nagy áresések, — de csakhamar felülkerekedett ismét a vételkedv és az árak újra jelentékenyen emelkedtek, nem csak nálunk, de Amerikában és egész Európában is. Ennek oka az, hogy a túl hosszú tél káros hatása nem csak Magyarországon, de Franciaország kivételével az egész kontinensen mutatkozik és jelentékenyen rosszabb termés előtt áll egész Európa, sőt Amerika is, mint a minő egy normális esztendő hozama. New-Yorkban 10 ft körül van a buza ára, s így ha a buzavám érvényre jutását is kombináljuk, az árak magasságát, illetőleg nagyon tág a perspektíva.

A gabnaárak emelkedésével drágul a liszt is, és ez nagy bsztonzésult szolgál a lisztek hamisítására. Nálunk a lisztkereskedelemben meglehetősen visszaélések vannak. A legelterjedtebb visszaélés az, a midőn gyengébb számú lisztet árulnak jobb szám helyett. Ez annyira elterjedt becsapási mód, hogy már belement a lisztkereskedelem vérébe. A másik legelterjedtebb módja a liszt hamisításnak a lisztek keverése értéktelenebb anyagokkal. Így a burgonya és a fehér kukoricából készült lisztekkel. Ezt a hamisítást már inkább a pékek végzik el. Budapestem már alig lehet kényeret kapni, a melyben ne lenne 50—70 százalék burgonya liszt keverve. Hogy a mezőgazdaságot kiszámíthatatlan mértékben károsító ezen család éljárások meg nem toroltatnak, annak egyszerű bizonyítéka a családú mivelteknek általánossága. Haborítlanul végzik ezt az illetők, és még nincs tudomásunk a megtorlás egyetlen esetéről sem. De nem kell ezt hinni, hogy a liszt hamisításoknak itt előadott módjaival már ki lenne merítve minden. Nehány nap előtt a francia napi és szaksajtó egy nagy skandalumról vonta le a leplet. Franciaország délnyugati malmai 1000 mm. pipaagyagot (Tale) rendeltek meg, és kiderült, hogy ennek rendeltetése

semmi egyéb nem volt, mint az, hogy a liszt közé kevertve annak súlyát emelje. Ép úgy, mint a mi forgalomba kerülő kocsikecséknek közlül nem egybe súlypátot kevernek, csak hogy jól nyomjon a mérsán. Ez a meglopó fölfedezés napirendre hozta Franciaországban a liszt hamisítás kérdését, és mennyire a francziákat ismerjük, ott fognak is lenni az ellen, hogy az ipar ilyen család elfajulásának véget vessenek. Nálunk? Azok, a kiknek kezébe az efféle ügyek tartoznának se nem látnak, se nem hallanak. Sem a termelők, sem a fogyasztók nem számíthatnak, jogos védelmükre. Mi Ázsiában vagyunk.

A francia nemzeti gazdasági Akadémia egy más meglopó dologgal is foglalkozott. Amerikaiak Franciaország több pontján nagyon is nagyszabású marha vágóhidakat és husfeldolgozó telepeket akarnak létesíteni. Így Havre mellett mintegy 150 hektár kiterjedésű területet szereztek meg egyelőre föltételelesen, ha t. i. a hatóságok üzemengedélyt megkapják. A befektetési költségek 10 millió frankra rúgnának. A tenyésztők a Havre-i piacra vinnék marháikat és eladnák az amerikai társaságnak, a mely naponta 1000 darab marhát vágna le és dolgozna föl a borjúk, juhok és sertések kivül. A hus hűtött vagonokban vitelnék Parizsba és a nagyobb központokba, a hol a társulat nagy számban állítana föl mérsárszárkeket. A melléktermékek bór, fagygyu, szarvak, csontok stb. gyárilag dolgoztatnának föl. Ugyanez a társaság Bordeaux mellett is vett ily területet, de Parizs közvetlen közelében Bonneuilben egy másik amerikai társaság 8 millió frank lőkével akar létesíteni hasonló vállalatot. Az amerikaiak ezen kezdeményezése nagy emótiót idézett elő a francziáknál. Félnek, hogy itt a husrést, és hogy a kormány az amerikai élő marha időleges behozatalt engedélyezend. Ez utóbbi lehetőség máris energetikus petrakatálásokra adott okot. Azt a gyanút is táplálják, hogy az Amerikaiak élő marhát akarnak Havreba hozni, hogy onnan levágva átszállítsák Angolországba, a mely az élő marha bevittelt *semmi szin* alatt nem engedni me. De a francia közvélemény is erősen tiltakozik az élő marha behozatalt ellen, mert a fertőző bajok behurcolása országuknak 40—50 millió frank évi kárt okozhat. Az amerikaiak vállalkozása tehát valószínű forrongásba hozta a kedélyeket Franciaországban, a mi nem is csoda, mert egyrészt az amerikaiak merész vállalkozási kedve, másrészt a

Hazánkban legrégebben elterjedt

'ADRANCE' ARATÓ és KASZÁLÓGÉPEK

állami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregházai versenyen.
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Állotmány-utca 31. szám
szívesen szolgál arajánlatlalt és ad referenciákat.

Ugyanott eredeti előrangú minőségű irándi manilaszineg, melynek súlyegységére a maximális fonalhosz esik és e mellett legszilárdabb, egyenlő fonású, tehát a kötézés mindenkor akadály nélküli, beszerezhető.

fűlök megett levő óriási daganatok bármit tudnak felkeltetni, csak bizalmat nem.

*

Blaserna olasz szenator nagy felfordulást okozott a viharágyú körökben. Az olasz kormány megbízásából 1902—1906-ig végzett kísérleteket viharágyúkkal, viharpuskákkal és bombákkal, és kénytelen volt kimondani, hogy »Lasciate ogni speranza.« Hagyjatok föl minden reménytel, mert a jégfelhőket ilyen módon szerte szórni nem lehet. 200 viharágyú löporra, 22 acetylenre, tómerdek viharpuska, 900—1400 méter hordképességű, 1000 méter magas dobott 8 kg löport tartalmazó 60 bombát próbált ki Blaserna és az eredmény nulla. Mi nem esodálkozunk Blaserna kísérleteinek illetlen eredménye fölött, — de a francziák nem adják meg magukat. Hivatkoznak eredményekre, és nem fogadták el a Blaserna-féle véleményt. Vannak fanatikusok a kik hisznek vakon a viharágyúzás jó hatásában és kapacitáthalatlan bizonyítanak mellette. A francziák és olasz vihar tűzrésegi harcok tehát kitört, és el lehetünk készülve nagy arányaira. Mi azonban jól tesszük, ha csak a kényelmes néző szerepére vállalkozunk.

*

Hogy pedig a francia dolgokból ki ne fogyjunk, még megemlékezzünk a narbonnei bortemelő meetingről; azaz, hogy a narbonnei után a perpignaniról, s ez után a Beziersről. Narbonneba 60000, Beziersben már 120,000 bortemelő jött össze, s ez csak egy történet, hogy a vasutaknak még malha kocsiiban is ember-ember hátán ül. Így is 50000 bortemelő lemaradt a vonatról. Mi volt az oka ennek a rettenetes túdulásnak? A beziersi polgármester ezt e szavakkal fejezte ki: »Az érdeklődősség nyilvánvaló a nyomoruságban.« A francia kormány nem akarta tudomásul venni a délfranciaországi termelők rossz helyzetét, melybe a borhansítók miatt kerültek. A borhansítás oly mérvet öltött, hogy a természetes borok eladhatlanokká lettek: Tout comme chez nous. A meetingen kimondották, hogy a míg a kormány nem orvosolja a bajt, adót nem fizetnek. A kormány most már észrevette, hogy a dolgoknak fele sem tréfa, és gyorsan hozzáfogott az ügy tanulmányozásához. Sok számar csak akkor huz, ha vasvillával bökődik a farát.

y.

Vázlatok a VIII-ik internationalis gazdasági kongresszusról.

Irta: Igai Szeotárd.

Bécs, 1907. május 22.

Megértük végre a 8-ik nemzetközi szociális gazdasági kongresszust, mely ez idő szerint tartja Bécsben üléseit a Votiv-Kirche táján épített hatalmas parlament épületben. Tegnap kezdtek az egyes osztaílyok üléseit, miután végig hallgattuk Aversperg herceget megnyitó ünnepi beszédét. Miután azonban az osztrák szoros kontaktusba jutott a magyarral (honny soít qui mal y pense a ki politikai!) könnyen érhető, hogy egy kis parázs atakkal kezdődött az ünnepi megnyitót. Zselenszky gróf ugyanis észrevette, hogy a névlista összeállításánál, a mostani kongresszusra egy kalap alá vették a magyar s osztrák delegátusokat, akár azok azok egy allannak polgárai volnának! Miután az eddigi kongresszusokra a névsor elkülvitve közöltetett, kívánja, hogy ez most is nyomban kiigazításra. A herceg aztán úgy mentette a tévedést, hogy az egészet ártatlan sajtóhibának minősítette s intézkedést ígért, hogy a hiba korrigálódik, — s most érthetően dolog történt: Az osztrák ensemble viharos tapsba tört ki. Mire a gondolkodó azt a kérdést teszi fel, vajon miért is tapsoltak? (Örülnek-e a sógori elvállásnak, vagy tréfának vették az egészet?) Mysteré! A megnyitót beszédén az arany csevegésű Meline elővette régi laparipáját s a »Retour aux villages«-vonzó s esabító szakaszaihoz adott elő oly szép előadást, minőt Hoek János szokott magyar nyelven a szöszékről hallatni.

A zsunflásig megtelt parlamenti nagy ülésteremben füledt volt a levegő, de azért a lények zümmögését lehetett volna meghallani, a sok országból összejött gazdaközönség oly feszült figyelemmel hallgatta a csevegésszámba menő értekezést. Védő idő ugymond, midőn a földműves nyomorult rabslolgája volt a rögnek, mely silányan ápolta s alig takarta a páriát. Ehhezett, mikor a városbéli a bőség szaruját érezte magára ömlesztve s még a kánikulában is fázott agyonesigazott carcassa. Hát rohant a városba jölklni s városival jól érezni magát. Ez volt az iparanyorkora. Am az idők változásával fordult a kozkca. Ma sanyarog a drágaság okozta plágától a városi lakós. Holott a falusi ember, nem csak jólétet terem magának, de vagyont is szerezhet. Hát most a falu felé irányul az

invázio a városból s igen helyesen van ez így! A nagy francziának mondasia minden alakjában szép s csabító volt, de megísten a két chinai beszédét, kik ugyancsak a román kongresszus alkalmával is paradedáltak czofpjakat. Magyarizáltak egymásnak Meline beszédét: Az egyik azt kérd a másiktól: »Why send he back the people to the land?« (Miért küldi vissza a népet a faluba?) A másik nagyot gondolkodik s így felel: »Well, because even those who do work on the land, do so in order to get enough money-to go awaye. (Hát azért, mert ép azok, kik odakünn dolgoznak — pénzét szereznek — hogy odobb álljanak onnan.) Aztán merje valaki mondani, hogy a püdrrettel trágyázó menyei birodalom fainak nincs bőve a fejké lágya! — De után a francia Gervais tartott figyelemre méltó előadást a direkt termékről s hosszas okoskodás után azt a csodálatos dolgot süti ki, hogy ugy Délfrancia, mint Dellosországbn s Algriban igen is nem csak okadatot, hanem hasznat hajtó is a Seiboldiának művelése. Eszembe jutott az én Othellom, a melyket az őszszel okvetlen ki fogok dobálni s Rip. rupestriissel utoletem tele annak pasztját, meg aztán eszmelenczedelt folytán rá gondoltam a Delaware-ra is, melyet egy bihamregyei vesszőkereskedő mindenek felett desért agyon szép képes árjegyekében. Fejembe vettem, hogy plenaris ülésen kérdem meg a francia kapacitást, mit tart a Barnum reklámmal hirdett vadveszorról? Ezen szándékomat aztán tudattam dr. Istvály igazgató hazánkfiával, ki aztán lebeszél az interpellálásról, mondván, mi Magyarországon már bekötöttük a Delaware főkötőjét, palam et publice kisütvén reá: hogy tüzre való esenevész jószág. Már most bármil legyen francia enolog véleménye — magyarországi halottaiából a pápa bullája sem ébreszt fel többé. A kik pedig ennek dacára ültetgetik — hát magukra vessenek követ.

Érdekes a bési ring vadgesztenye faerdősora meg virágdekorációja!

Hát örüsi tömögével!

Lueger polgármester ugyanis pályázatot is ki évenként arra nézve, ki tud valami bizarr, szép, feltűnő s praktikus utcazi virág dekorációt kieszelni. Ennek révén aztán a villamos ívlampák vasduzait vagy három öl magasban vasból készült, lyukas fenekű, földdel töltött virágtartókkal övezik körül, melyben logó Tradescantiát, két Cinerariát, sárgás fehér Margarétát, apró Lobeliát, meg skarlát

TÁRCZA.

Baromfitenyésztési emlékek.

1890-ben, midőn gróf Bethlen András a földművelési tárczát elvállalta, programbeszédjében a következő kijelentést tette: »A baromfiban a nemzeti vagyon egy nem megvetendő részét birjuk, mely kisebb állattenyésztési ág különösen a korlátoltabb vagyonaal bíró gazdák, illetve azok családjá kezében gyümölcsözők, hogy a baromfi és terményeivel való kereskedés és kivitel mindinkább nagyobb jelentőséget végez s hogy ennek folytán elérkezettnek látja az időt arra, hogy a kormány az állattenyésztésnek ezen ágát is a lehetőség határai közt emlje és felkarolja.

Egy lelkes hivat a baromfitenyésztésnek — a miniszter ezen kijelentésére hivatkozva — előterjesztést tett a baromfitenyésztés és kereskedés előmozdítása tárgyában a legszükségesebb teendőkre nézve.

A roppant nagy befolyagytáson kívül a forgalmi statisztika hivatalos adataira hivat-

kozik, mely szerint: »a baromfi és terményeinek exportja folyton emelkedik és évenként meghaladja a 10 millió forint értéket, holott a behozatal alig üti meg a 150 ezer ft értéket.«

Ezen előterjesztés azonban csak 8 év múlva az 1898. évi földmiv. miniszteri kezességében talált visszhangra, mely bejelentvén, hogy egy baromfi tenyésztési felügyelő állás szervezése vált szükségessé, mert: »Ezentul különös gondot kívánván fordítani, a baromfitenyésztésre elkerülhetetlen szükségesség, hogy ezen tenyésztési ágazat ugyeinek ellátására egy külön szakközög álljon rendelkezésünre. Köztudomás, hogy baromfitenyésztésünk révén az utolsó években 20—25 millió forint értékű tiszta kivitelről számolt el évente áruforgalmi statisztikánk. Hogy ezen kivitelünk növelését és hogy baromfi- és tojásárunknak az eddig elfoglalt külföldi piacokat, szemben a keleti szomszédartományok mindinkább növekedő versenyével, megtarthassuk, feltétlenül szükséges, hogy a kivitelre szánt minőségben javítsuk. Azonban nem a hazai fajta baromfinak a tenyésztésből való kizárását vagy más fajtákkal való felcserlést

tervezem, mert különleges éghajlati és gazdasági viszonyaink közt a hazai fajta baromfi pótolhatatlan. Baromfitenyésztésünk emelésénél csak arról lehet szó, hogy egyszerűsített állal, novezetesen az erre alkalmasnak bizonyult egy-két idegen fajttal való kakasoknak egyszeri alkalmazásával a hazai baromfitenyésztésnyag testben növeltsék; másrészt, hogy a tenyésztés és az árunk piacra való előkészítése terén a szakértelem fejlesztessék. Ezen czébből szükséges, hogy a jelzett idegen fajtából az állami telepeken esetleg magántenyésztetekben és minél több kakas neveltsék, melyekkel egyes községek vagy községcsoportok összes kakasállományá felcserlétnék. Szükséges továbbá, hogy a szakismeret terjesztésére megfelelő intézmény álljon rendelkezésre, melynek első feladata volna, megbízható kezelő munkásokat kiképezni. Ennyit mond az 1898. évi költségvetési indoklás. Lássuk most, mit mond az 1899-ben dr. Bethlen Andráshoz intézett memorandum: »A mi baromfi fajtaink jók. Szörény igényük vannak, edzettek, jó tojók és a baromfiak között dúló betegségeknek sokkal kisebb méry-

Szivattyúk és Mérlegek

Kölnlegességi gyár
GARVENSWERKE

Központi igazgatás
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 8.

piros Geraniumot tartanak, melegágyak üdésében. Hogy minő műfogás alkalmaznak az üde vegetáció elérésére s fenntartására — még nem találtam ki, de a mód utánzását melegen ajánlom *Isemann* főkertész urnak Budapesten.

Elvégre Budapest virágdíszét nem csak a parkokban lehet demonstrálni, hanem vasoszlópokra agatva, balkonokon sőt szobor talapzatok körül is. Aztán pánszoms is van, mely borszant is, el is szomorít. A mostani kongresszus rendezősége egy csinos kis füzetet osztat ki a tagok között, ez a címe: »*Bibliographie de la presse agricole mondiale*». A mai postával küldök belőle egy példányt a »Gazdasági Lapok«-nak is — hadd írjon róla recensiót. Hát ebbe az újság nomenclatúráján úgy a mi »Gazdasági Lapunk« mint »A Kertészek hiányzik!! Pedig látom, közelve van bene a földi szigetét kanibalusok quarter-ljei is, mely hivatva van őket a krumpli művelésére megtanítani. Ez mindenesetre vi-vás dolog, melyen most vehemens interpellációval is igen bajos segíteni.

Mondatom, hogy mire estefelé megérnek a Kaerntnerstrasse és a Rothenthurmstrasse színes pillangói, melyek láttára Doda Dezso úr sóbályná meredne — nagy cze-zóbó fog a munkába agyonfáradt kongresszusi tag családapa.

Ma delután meg mekkezünk a kirándulásokat a Rothschild-kert megnézésével s aztán folytatjuk ezt hegyen-völgyön. A 3000 fölé álló gyűlekezet egy része Hradszin alatt fogja Szent János szobrát bámulni, míg a másik dél Tirol hótakar Bércei alatt studiozra a szőlőművelés, borászat s a — klipklapátorium eddig -ökba nem fogott doctrináit. Ma este Lueger polgármesternél lesz nagy fogadás, de nem merünk odamenni, esetleg szót valamit a nagy ember, mi Lajtán tuli érzelmét sérthet — aztán kész az országos blamáze — elmegyünk hát — Venedigbe... Majd írrok még!*)

*) Kérjük.

Szerk.

Angliai exportunk átnézete.

Irta: Kerner Zoltán.

Conclusiók.

VI.

London, 1907. febr. hóban.

A bor kiviteléről szóló cikkemmel voltápeken befejeztem azon egyes áruk angliai exportjának átnézését, melyek vagy tényleg

szállítatnak, vagy kivitel tárgyát képezhetnek. Tekintélyes helyet foglal ugyan még el kivitelünkben a fa, annak átnézetétől azonban jelenleg több okból el óhajtok tekinteni. Meg kell azonban említenem még oly néhány terméket, melyek talán általános érdekre nem igen számíthatnak, de egyes vidékek vagy egyének részéről határozottan figyelmet érdemelnek, akár a termés, akár tisztán az exportálás szempontjából, mint a *kömél, kender, gyógyfüvek, méz, dió* stb. mindezen áruknak Angliában határozottan igen jó piaca van s átnézetem nem lett volna teljes ha gazdánk figyelmét ezen termékekre mint kiviteli árukra fel nem hívtam volna.

Áttérve már most befefező cikkem tulajdonképeni céljára, mezőgazdasági termelésünk jövő irányozása tárgyalására, a melyben exportunk átnézete kapcsán megelőzőleg szólnom kell még néhány szót a szállítási kérdéséről is.

Ez önmagában véve is oly fontosságú, hogy tulajdonképen önálló tárgyalást igényelne, de térszűke miatt csak néhány megjegyzésre szorítkozhatom. Előbbi cikkeim kapcsán láttuk, hogy kivéve a lisztet, összes egyéb áruink kivitelének egyáltalán, vagy más áruink további fejlődésének csaknem egyetlen akadályá a szállítási jelenlegi drágasága és technikailag tökéletlen volta. Megfelelő levezető értékesítő csatornák biztosítása, hogy így fejezzem ki magam, minden körülmények között első rendű fontossággal bírnak agrár-termékeink jó értékesítősége szempontjából, de kettős fontossággal bírnak az esetben, ha az önálló vámtétel felállításával kivitelünkben kénytelenek leszünk fokozottabb mértékben Angliai piacai felé gravitálni. Az angliai szállítási kérdésnek megokolása tehát földművelésügyi kormányunk egyik legfőbb gondját kell, hogy képezze, mert ezt így kívánja nemcsak a magyar mezőgazdasági termelés érdeke, de az állámfürui előrelátás is. A megoldáshoz szükséges tényezők a magy. kir. államvasutak és az állam által szubventionált hajó- és kiviteli vállalatok a kormány rendelkezésére állanak, ezek cooperatívájával okvetlenül lehet lesz eredményt elérni, csak akarni kell.

Összegzve már most azon eredményeket, melyekhez angliai exportunk önézetével jutottunk, mi azon legkiemelkedőbb momentum, mely mezőgazdasági termelésünk jövő irányára a legnagyobb fontossággal bírhat.

Egy oldalról láttuk azt, hogy lisztünk Angliában évről-évre veszít abból a pozícióból, melyet eddig ugyanott quantitás tekintetében is elfoglalt s láttuk ugyancsak, hogy a viszonyok természeté a tengeren túli államok versenyé folytán ez a pozíció menthetetlen, melyre csak is egy orvosság van, vagy másféle menni, vagy kevesebbet termelni.

Ugyan akkor azonban, midőn lisztüzletünk állandóan fogyott, baromfi és tojás kivitelünk nőtt, husnknak, vajunknak jó kilátásai vannak s a szállítási kérdéseinek megoldásával zöldségben, gyümölcsben is a legfejletlenebb export nyílnak meg előttünk Angliában.

Egyoldalon áll tehát veteményes termékeink kivitelével is kilátásaink silyedése, a másikon áll állattenyésztésünk, baromfi és tejgazdaságunk rohamos növekedése kivitelben, értéken és fontosságban.

Önkénytelen merül fel a kérdés, vajjon oly jelenséggel állunk-e itt szemben, mely jogosulttá teszi azon propeozíciót, hogy egész mezőgazdasági termelésünk új irányt, teljes reorganizációt követel, vagy mindössze oly átmeneti jelenségekkel állunk itt szemben, melyek ugyancsak átmeneti intézkedésekkel segíthetünk.

Tisztán angliai exportunk szempontjából tekintve a dolgot, a válasz e kérdésre az előadottak után, alig lehetne kétséges. De még határozottabb lesz a válasz, ha nemcsak kivitelünk ezen ágát tekintjük, de figyelembe vesszük a világ összes agrár-államainak termelési irányait, melyek az egyes államok geográfiai helyzeté, főleg azonban a fogyasztási piacok kívánalmái szerint az utóbbi időben kialakultak. Ha végül mindehez hozzávesszük azon közgazdasági változásokat, melyeknek Magyarország egy a befolyasztás, valamint nemzetközi viszonylataiban élbe né, lehetetlen előlátkoznunk azon következtetés elő, hogy igen is magyarországi jelenlegi termelése és gazdálkodási princípiumai reconsideratiót igényelnek.

Sajnálom, hogy térszűke miatt mindezen szempontoknak bővebb tárgyalásba ez alkalommal nem mehetek bele, épen azért meg kell hogy elégedjem azzal, hogy megjelöljem azon új irányt, mely szerint mezőgazdasági termelésünket a jövőben véleményem szerint fejlesztünk kell.

Magyarországi mai mezőgazdasági terme-

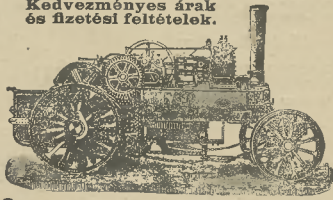
ben vannak alávetve, mint az idegen fajták, melyek között a tyuk-kolera, a diphteritis, antrax és a mbetegség sokkal nagyobb mérvű n és gyakrabban dol, mint hazai fajtáink között. Hibájuk (Innenben abban áll, hogy testre nézve kisebb k és könnyebbek, mint nemely idegen fajták és ezért kisebb értékűk. Lehetne ugyan hazai fajtáinkat beltenyésztés útján is sulyosabbá tenni, de ez csak -ök évi köv. tkezetes, a tenyész-egyedek kiválasztása által és rationally tenyésztes, illetve tartás ált l volna elérhető. De ki lenne az, a ki magát ennek a nagy munkának a gazdánk által legnagyobb részt amegy is lenéztet baromfitenyésztésnél alávetné. De nincs is arra szükség, mert birunk ez idegen fajtákkal olyanokkal, melyek ezen tulajdonságokkal bírnak, t. i. hogy nagyobb testűek és sulyosabbak s melyeknek jels

tulajdonságait a mi fajtáinkra keresztelés útján biztosan át lehet vezetni és pedig oly formán, hogy az idegen fajtából a kicsi állatok használlatnak fel a keresztelésre. Ezen eljárás mellett a keresztelés útján még az egyedek rendszert apok testalkatát veszik fel, a nélkül, hogy anyjuk (hazai fajta) jó tulajdonságaiból veszítene.

Feltűnt a különbség példának okáért a Plymouth-Rooks kakas és hazai tyuk kereszteléséből nyert egyedek nagysága és sulya és a tisztán tenyésztett hazai fajta tyukok után nyert egyedek között. A keresztelésből származott egyedek edzetek és sokszor meghaladják apai ágról való rokonaiak nagyságát. Még feltűnőbb az Aylesbury vagy Peking kacsák és hazai fajtájú kacsaik közötti keresztelési eredménye és a tisztán tenyésztett hazai kacsa-fajták ivadécai között.

Grubiczy Géza miniszteri titkár ezen a nyolczvanas évek végén a sajtót bejár előterjesztésre a tyukok keresztelésére a Plymouth-Rooks, a Brahma, a Lang-han, a Houdan és Creve Coeur fajtákat egyaránt ajánlja, kacsaakra az Aylesbury és Peking fajtát, ludakra pedig az Emdenit. Ez azonban ugymond. »csak egyéni nézete, feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a földművelési miniszteriumban egy értekezlet hívassék össze, amelynek feladata lenne az idegen fajtákat kijelölni, melyeknek egy tisztán tenyésztes, valamint keresztelés czéljából való terjesztése az országra nézve gazdasági haszonnal járna. Ugyanezen értekezlet, — mely tisztán szakértői tenyésztekből volna összeállítva — mindeneelőtt vegye bírálat alá az előterjesztést és tegeyen javaslatot a további teendőkre nézve. Előterjeszti továbbá,

Ferroszó Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

**Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket**

Legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

léseinek bázisát a veteményes gazdálkodás képezi, mely mellett a hustermelés, a tej-gazdasságok, baromfi és tojás termelés stb. csak másodrendű szerepet játszanak. Importként agrár-termékeink kivételével fizetünk s ebben a főértéket aránytalanul a veteményes termékek képezik. Ez a fizetési eszköz azonban a világpiacok és más agrár-államok fejlődése folytán mind jobban és jobban kezd vesztetni értékéből s itt az ideje, hogy újabb fizetési eszközről gondoskodjunk. Ez az újabb fizetési eszköz pedig a mezőgazdaság szempontjából abban áll, hogy veteményes termelésünkről térjünk át azon termékek intenzívebb termelésére, melyeknek, nemcsak mint láttuk, a fogyasztó piacokon van nagyobb jövőjük, de önmagukban sokkal nagyobb értéket képviselnek mint veteményes termékeink. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy teljesen szakítsunk a veteményes gazdálkodással, de hogy első sorban redukáljuk a megfelelő niveaua gabona stb. produkciókat s ugyan akkor sokkal intenzívebben karoljuk fel az állattenyésztési hustermelési szempontból, karöltve a tejgazdaságokkal, baromfi, tojás stb. termelésünk sokkal fokozottabb fejlesztésévé. Vagy is agrár-politikánk sulypontja az utóbbiak fejlesztésére irányuljon minden rendelkezésre álló eszközzel és erővel. Mert csakis így lehet Magyarországnak, mint agrár-államnak jövője s már csak is így lesz képes a külföldi fogyasztó piacain a világ többi agrár-államaival sikeresen versenyezni.

Ezen új irány kapcsán pedig szükséges egyúttal, hogy a termelés és a kivitel modern alapon a fogyasztó piacok kívánalmainak szemmel tartásával organizáltsanak, úgy a hogy azt többi versenytársaink teszik.

Howéiz kell, hogy legyen Magyarország mezőgazdasági termelésének jövő iránya, legjobban megítélhetjük, ha pl. az angol fogyasztási piacokon állva tekintjük az egyes agrár-államok fejlődésének irányát. Mi ezen szempontból az egyes államok termelési tendenciája?

A gyér lakosságú de kiváló termőfölddel és megfelelő klímával rendelkező országok azt mondhatnánk kezdik monopolizálni a kalászos gazdálkodást s a tisztán piaci hustermelést. Miért? mert a viszonyok lehetővé tették azt, hogy százezerholdas gazdaságok keletkezzenek egy vállalat vezetésé-

alatt, mely a kalászos gazdálkodást gépekkel, a hustermelést a legkevesebb költséggel mondhatnám iparral üzi. Természetes, hogy ilyen egységes gazdálkodás mellett ilyen ország, nem csak olcsó, de állandóan egy minőségű megfelelő kvantitást árul képes óriási mennyiségben a fogyasztó piacokra hozni s ott minden más versenytársát tönkre tenni. Épen azért Argentínával, Ausztráliával, Dél-Amerika több államával szemben oly országok mint Magyarország, gabna-termékek terén, a világpiacokon nem képes versenyezni. Es ez teljesen érthető is.

De ugyanakkor a mezőgazdasággal is foglalkozó ipari államok, vagy azok közelében fekvő, nagyobb népességű agrár-államok határozott fölényben vannak a tengerentúli államokkal szemben, a finomabb hús, a tejtermékek, baromfi, tojás stb. terén, nemcsak a distancia folytán, de mert ezen termékek előállítására sokkal több munkaerőt, képességet stb. igényel, melyvel amaz államok még nem rendelkeznek s így a versenyben csak másod vagy épen harmad helyre kénytelenek szorulni.

Igy alakult át Anglia, Franciaország, Hollandia, Dánia majdnem kizárólag hús és élelm-cikkre termelőjévé s dominálják e fajta áruikkal Európa összes nagy fogyasztó piacait.

Ez az irány az egyszerű földművelésről áttért jelent a magasabb rendszerű gazdálkodásra, a mely igaz ugyan, hogy több tőkét, magasabb intelligenciát igényel, de ennek megfelelőleg bususan meg is hozza a maga kamáját.

Nem lehet kétség aziránt, hogy a világverseny ezen tendenciája mellett Magyarország geográfiai helyzete és politikai viszonyai folytán melyik irányhoz kell hogy csatlakozzon.

A magyar liszt minden jósága mellett is mindenütt hátrébe fog szorulni az argentinai stb. lisztel szemben, a mely hovatovább a legközelebb fekvő piacokról is kifogja szorítani. Így fogunk jární más gabna-termékeinkkel is s ugyan akkor hátramaradt hús stb. termelésünkkel fejlődő iparunkat, a hazai fogyasztást sem leszünk képesek megfelelőképen ellátni élelemmel. Az önálló vánterület felállításával, rossz kereskedelmi szerződésekkel, régi piacokat kénytelenek leszünk elveszíteni és újakat keresni.

Ezen új piacokon azonban sokkal na-

gyobb versennyel, organizáltabb kivitelű államokkal kell majd megküzdenünk, a melyre nem vagyunk a kellő módon felkészülve. Ezekre az állapotokra pedig más orvosság nincs, mint gyökeresen változtatni eddigi mezőgazdasági termelésünk irányán s követni a többi európai agrár-állam példáját, melyek mezőgazdaságunkat, a hús és az élelmiszer termelésére bazirozták s gabna gazdálkodást csak másodosorban üznek.

De eltekintve a nemzetközi viszonylatoktól, ezen irány mellett szál a befolyasztás növekedése s hozzátehetem, iparteremtésének is előfeltele az olcsó megélhetés s a hazai kiváncsán s a külföldi piacok ellátása oly teret nyit e téren a fejlődésre, mely egyedül igazolja az általam megjelölt új irány helyességét és követendő voltát.

Szakítsunk előleleteinkkel s emelkedjünk fel az agrár-politikánk jövő irányításában arra a hívóra, melyen megállva egyedül leszünk képesek az önálló magyar agrár-állam jövő fejlődését biztosítani.*

Rétek trágyázása.

A természetes réteken valamint a vetett takarmányszokton termelt széna értéke sok mindenféle körülménytől függ, — a sok közül különösen a termőtalaj erejétől. A szükséges növényi tápláló anyagokat kellő mennyiségben tartalmazó talaj, kedvező időjárás esetén nemcsak több szénát, hanem egyúttal jobb szénát is terem, semmint a soványtalaj. Gazdánk nagy része nem sokat törődik még a szénát termelő talaj minőségével s ezért nem is gondol a rétek trágyázására és ha trágyazza is azokat, nem válogatja meg a trágyát, mert azt tartja: széna — széna, a földög, hogy sok teremjen.

Tapasztalt gazdák jól tudják, hogy eső-gazdag években, buján nőtt zöldség még akkor sem ad jól tápláló szénát, ha szarítása és betakarítása teljesen jól sikerült. A sok víz sok növényi táplálékot hoz forgalomba a növényzet dusan fejlődik, de ez csak vígzben gazdag; a szaraz alkotó rész nincs helyes arányban a dus zöldséggel és a száraz részben (a szénában) az állattáplálóanyagok körül a rostanyag szaporodik, a többi, a rostnál értékesebb tápláló anyagból, aránylag kevés talál-

* Nagyon sajnáljuk, hogy t. Kerner Zoltán ur eziltek helyszöke miatt megszakítani kénytelenek valánk, s így a cikksorozat végét csak most közzelthetjük. „Spaet kommt Ihr Graf Isotini aber Ihr kommt doch.“ Szerk.

gy az ezen értekezlet által kijelölt fajták azután beszerzendők és az egyes tenyésztők között ingyen, vagy igen mérsékelt árban osztassanak ki, még pedig főképpen olyformán, hogy egyszerre egyes községekbe történék az import tömegesebben, hogy az eredmény annál szembeszökőbb legyen, mert már az első generációnál látható a feltűnő jó eredmény.

E czézből szükséges, hogy a gazdasági egyesületek baromfitenyésztési bizottságokat alakítsanak, kik az ügyet területükön vezetik. De a mellett elkerülhetlen, hogy a bizottságok mellé kormány felügyelő alkalmasassanak, még pedig azon czézből, hogy a bizottságokat működésükben támogassák, a tenyésztő népet tanácsaikkal istápolják. Ny felügyelőt ötöt hoz javaslatba, megfelelő díjazás és utatálatny mellett, mert ezeknek főfeladata volna idejüket urban töl-

teni. A baromfi kiállításokra nézve megjegyzi, hogy kijelentendők volnának azon fajták, melyek jutalomban részesülhetnek s melyek, ha alkalmasnak találtnak, kiosztás czéljaira bizonyos meghatározott ártét meg is vétetnek. Így megóvatnák a kiállítások gazdasági jellege s mellözve, vagy legalkább hátrább szorítva a sport. Mindezen czélok elérése végett a budgetben egy bizonyos összeg volna felveendő a költségkezedése végett. A memorandum baromfitenyésztésünket melyen érintő még egy hányra figyelmezteti: „a baromfi-betegségekre, ezek fellépése sokakat visszariaszt a baromfiak nagyobb mérvű tartásától és pedig annál inkább, mert övszereit nem ismerik. Az állatorvosok bármennyire is ki lesznek képezve szakmájukban, a baromfi betegségke nézve minosenk tájékozva, mert erre nézve az állatorvosi intézetben nincs alkal-

muk tapasztalatokat szerezni. E végből az állatorvosi intézetnél baromfi-kórház felállítását és a baromfi betegségek tanítását kéri.

Ezek azon javaslatok, melyek gr. Bethlen András földművelési miniszter elé kerültek, midőn a baromfitenyésztési ág fejlesztése érdekében eslekvőleg kívánt fellépni. Közel egy évtized kellett hozzá, hogy 1898-ban ismét olvassuk, hogy különös gond fog fordítani a baromfitenyésztésre, habár már az 1897-ik évi költségvetési indoklás értint, hogy: „A baromfitenyésztésre a megelőző évekbe engedélyezett 5000 frtot szükségesen találta 18.600 frtra emelni, a mely összeg viszonyitva ezen gazdasági ágazat fontosságához bár még mindig igen csekély, de lehetővé teszi azt, hogy az eddigi eljárást ezen gazdasági ágazat emelésére nagyobb keretben folytathassam.“

Tamás.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszórint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános termény tisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő- és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtó-óróval alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árajegyzékét kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. ÉS TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgőnyczim: Kalmár-rostagyár.

ható. Ez az oka, hogy a kövér években termelt szénától nem gyarapodnak az állatok s rosszul tejlnek a fejesthenek.

Több rendbeli kísérlettel tudnók bizonyítani, hogy a rétek helyes trágyázása nemcsak szaporítja a szénatermést, hanem egyúttal a minőséget is javítja illetőleg, a termelt több szénában egyúttal több táplálóanyag is gyűjtetett a trágyázótól rétről, semmint a trágyázatlanról. Ezutal a Falke tanár által Szászországban végzett kísérletek eredményét közöljük.* Az Elbe-síkságban áramlású talajon végeztek a kísérletek oly területen, mely előbb szántóföld volt; nagyon kötött agyag talaja és nyirkossága miatt azonban nehezen művelhető lévén, rétek hagyatott meg, a nélkül, hogy rétté átalakított volna, mert látni akarták, hogy a magára hagyott szántóföldön milyen növényzet fejlődik és hogy a trágyázásnak minő hatása lesz a magától fejlődő növényzetre.

Az előlt terület nagy egyenlő nagy részre osztották. Ez a négy parcella pontosan 1 ár (100 négyzetméter) volt mindenik, a kísérlet első évében — 1900-ban — a következő széna termést adta:

25.5 kg. I. parcella, 25.25 kg. II. parcella, 24.75 kg. III. parcella, 30.25 kg. IV. parcella.

Mind a négy parcella növényzete egyforma volt, még pedig — kevés vadkőménytől és losóskától eltekintve — kizárólag réti-perjéből és soványperjéből — Poa trivialis — állott. A termelt széna szárazanyaga következő összetételű volt:

	I.	II.	III.	IV.
	százalék			
Nyersfehérje	7.74	8.12	8.11	8.44
Nyerszsír	2.55	2.66	2.71	2.82
Légmentes kivi- vonaanyagok	41.61	43.32	43.10	41.45
Nyersrost	39.00	37.72	36.60	38.81
Hamu	9.13	8.18	8.45	8.48

A közölt számok bizonyítják, hogy a IV-ik parcellán több széna termelt ugyan, vegyi összetétele azonban mind a négy parcellán termeltnek majdnem egyenlő volt. Ezért a négy kísérleti parcella egészen egyforma talajnak vehető.

1900. augusztus elején szótartott szét az egyes parcellákra a műtrágya, a széna letakarítása után és pedig az I. parcella trágyázatlanul hagyatván, a többiek kaptak:

- II. 2.5 kg. trágya-kálsót
- III. 4.41 * Thomashiszlet és 2.5 * kálsót
- IV. 3.85 * chilisalétromot 2.50 * kálsót és 4.41 * Thomashiszletet

A II. parcella tehát csupán kálit, a III-ik foszforsavat és kálit, a IV-ik pedig légenyt, kálit és foszforsavat kapott. 1900. év őszén nem látszott semmi hatása a trágyáknak, mert későn szótartak szét. 1901. januárban azután mind a három parcella ugyanolyan és ugyanannyi trágyával újból megtrágyázott. A szénatermés ebben az évben már jól mutatta a trágyázás hatását, dacára annak,

hogy a nagyon száraz időjárás miatt — nem is lehetett ezért sarjut készíteni — a műtrágyák nem tudtak kellően érvényesülni. Termelt:

az I. parcellán 17.0 kg. széna 14.6 száraz-
anyaggal; a II. parcellán 18.7 kg. széna
14.6 kg. szárazanyaggal; a III. parcellán
14.8 kg. széna 13.3 kg. szárazanyaggal; a
IV. parcellán 43.7 kg. széna 36.3 kg. száraz-
anyaggal.

A teljes trágyának (légeny, káli, foszforsav), tehát feltűnő jó hatása nyilvánult, míg sem a káli egymagában, sem a káli foszforsavval nem tudta a termést szaporítani. A kiszórt trágya értéke a következő 1 hektárra (= 1.73 k. hold) számítva: a trágyakálsó 17.5 korona, a Thomashiszlet 28.4 korona, a salétrom pedig 67.8 korona; a IV-ik parcella trágyája tehát 113.7 korona értékű volt. Ezen a parcellán a trágyázás hatásaként elért 26 mm. többletermés — 5 koronás szénáért véve fel — 130 korona értékű volt, az I. parcella termésével szemben s így: 162.3 korona bevételi felesleg mutatkozik a trágyázási költségek levonása után. Hogy ez a több bevétel nem a széna minősége rovására értelet el, azt az egyes parcellákról nyert széna száraz alkotórészenek táplálóanyagtartalma bizonyítja s ez a következő volt:

	I.	II.	III.	IV.
	százalék			
nyersprotein	11.40	12.00	12.00	13.90
ebből emészthető	57.35	58.86	57.14	56.14
nyers zsír	2.86	3.89	2.94	2.95
L. mentes kivonat- anyag	50.10	46.28	46.63	42.01
nyers rost	26.62	28.83	26.02	31.87
hamu	9.02	9.65	12.16	9.19

A IV. parcellán termelt széna tehát fehérje-protein-anyagokban és nyersrostban gazdagabb a többi parcellákon termetténel; a sok nyersrost azonban semmiképp nem csökkentette a széna táplálóértékét, mert a nyers protein emészthetősége csak nagyon kevéssel volt gyengébb. A IV. parcella szénájának nagy hamutartalma is előny s ezt bizonyára a káli és a foszforsav-trágyának köszönheti. Erre kell következtetni a csupán kállal és foszforsavval trágyázott III. parcellán termelt széna rendkívül gazdag hamutartalmából is

A kísérleti parcellák növényzete a második évben nevezetes változásban ment keresztül. A jöfelé perjetűnek — Poa pratensis és Poa trivialis — ugyanis 18—20 százalékkal megkevesbedtek és ezek helyét a vadperje foglalta el; elszaporodtak továbbá a sóska-félék, a vadkőmény és más rétifűvek is.

1902-re, a tél folyamán, januárban szótartak ki a műtrágyák és pedig:

- Az I. parcella trágyázatlan maradt;
 - A II. parcella kapott 8 kg. káinitot;
 - A III. parcella kapott 5.5 kg. Thomashiszlet és 8.0 kg. káinitot;
 - A IV. parcella kapott 4 kg. Chilisalétromot, 5.5 kg. Thomashiszlet és 8.0 kg. káinitot.
- Megjegyzendő, hogy a Chilisalétrom a, többi trágyákkal egyszerre szótartott ki.

Az időjárás 1902-ben sem volt kedvező, mert júliusig hűvös napok jártak, gyakori

esőzésekkel s ezért a növényzet annyira lassan fejlődött, hogy csak július közepe táján lehet kaszálni. A termés az egyes parcellákon a következő volt:

I.	II.	III.	IV.
26.00 kg.	39.00 kg.	41.00 kg.	60.8 kg.

A legzordagabb termést tehát ebben az évben a IV-ik — azaz a teljes trágyázásban részesített — parcella adta, azonban a káli-nak és a foszforsavnak is jó hatása volt, a több eső következtében.

Ha az egyes parcellák szénatermését átlagosan 85.7 százalékos szárazanyaggal vesszük számításba, akkor 1 hektárra számítva a szénatermés lett volna:

Az I. parcellán 24.27 mm.; a II. parcellán 36.64 mm.; a III. parcellán 39.94 mm.; a IV. parcellán 59.3 mm.; többletermés az I. parcellához viszonyítva a II. parcellán 11.37 mm.; a III. parcellán 14.67 mm.; a IV. parcellán 35.3 mm.

A trágyázás költsége — szintén 1 hektárra számítva — tesz:

I.	II.	III.	IV.
0 K	16.00 K	16.00 K	16.00 K
		27.50 K	27.50 K
		43.50 K	70.00 K
			113.50 K

Ezzel szembe állítva a II., III. és IV-ik parcellán elért több termés értékét — koronával számítva a széna mm-aráját — a következő összegeket kapjuk, mint tiszta eredményt:

	II.	III.	IV.
Több termés értéke	56.85 K	73.35 K	173.15 K
Trágyázás költsége	16.00 * 43.50	* 113.00	
Eredmény	40.85 K	29.85 K	61.65 K

Az eredménynyel tehát teljesen meg lehet elégedni.

Érdekes tudni az 1902-ben az egyes parcellákon termelt széna tápláló anyagtartalmát is s ez a szárazanyag elemzése szerint volt:

	I.	II.	III.	IV.
	parcellán — százalék			
Nyersprotein	8.73	7.50	7.96	8.55
Ebből emészthető	58.77	48.48	53.64	56.63
Nyerszsír	3.30	3.30	3.17	4.23
L. mentes kivonat- anyag	53.36	51.80	52.36	49.40
Nyersrost	22.61	25.00	24.58	25.92
Hamu	12.00	12.40	11.93	11.90

1 hektárra számítva a legértékesebb táplálóanyagból, a protein emészthető részéből, adott az I. parcella 70.2 kg.-mot, II. parcella 69.8 kg.-mot, III. parcella 95.0 kg.-mot és a IV. parcella 159.0 kg.-mot.

Kitűnik ezekből a számokból, hogy a teljes trágyát (káli, foszforsav, légeny) kapott IV-ik parcellán termelt a leg többet, azaz fehérje anyag. Elmondhatjuk tehát, hogy a teljes trágyázás adta a legértékesebb szénát, mert a széna értéke nem függ ugyan csupán a fehérjétől, hanem a többi táplálóanyag is határoz e részben, a táplálóanyagok közül azonban a fehérje bír a legnagyobb jelentőséggel az állati test táplálása dolgában. A káinit egymagában nem gyarapítja a széna

* Biedermann Centrall-Blatt. 1996—2 II.

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű
GŐZCÉPEPLŐKÉSZLETEK,
úgyszintén **MAGÁNJÁRÓK** (úti mozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ötlet fogó ekével).

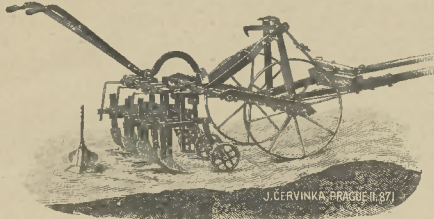
UJ! **UJ!**

Kizárólagos gyártása a Welger-féle szabadalmazott **teljesen önműködően** köztűző szalmaprés-elevatoroknak.

táplálóerejét, Thomas-liszttel együtt azonban már szambavehető jó hatást gyakorol.

Hogy az egyes parcellákon termelt széna gazdasági táplálóértékét megállapíthassuk, az 1 kg. szénában levő, valóban emészthető proteint kell kiszámítani 85,7 százalék átlagos szárazanyagtartalom alapján. A számítás eredményeként a következő adatokat fogjuk találni: Az I. parcellán 28,92 grm., a II. parcellán 19,58 grm., a III. parcellán 24,4 grm. és a IV. parcellán 26,81 grm.

Ezek a számok bizonyítják, hogy az I. — trágyázatlan — parcellán termelt szénának legnagyobb a gazdasági értéke, a trágyázott parcellák közül pedig azon termelt a legértékesebb széna, amelyik teljes trágyát kapott. A chilisalétrum tehát lényegesen fokozta a szénatermést még pedig a nélkül, hogy takarmányértékét számbavehető mértékben csökkentette volna. Ez a tény legjobb bizonyítéka a teljes trágyázás hasznosságának.

70-ik ábra. A Deyl szabadalmát képező Cservinka-féle kapáló-gép oldalról nézve.

Figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a 1902. évi szénakaszálás után a kísérleti parcellákon a herefélék kezdtek mutatkozni, ugyancsak néhány bükkönyféle is látható volt, még pedig a chilisalétrummal trágyázott parcellán éppen úgy, mint a többiekben.

A loiri rétrágyázási kísérlet eredményeként a következő tudnivalókat jegyezhetjük fel:

72-ik ábra. A Deyl-féle répakapakés.

1. száraz években új réteken sem a kálitrágyának, sem pedig a kálifoszfortrágyának nincs hatása. Ilyen réteken csak kálifoszfor és salétromtrágya együtt tudja a termést fokozni, még pedig oly mértékben, hogy a trágyázás költsége bőven megtérülhet, mert nemcsak sok szénát kaphatunk, hanem egyszerűen is.

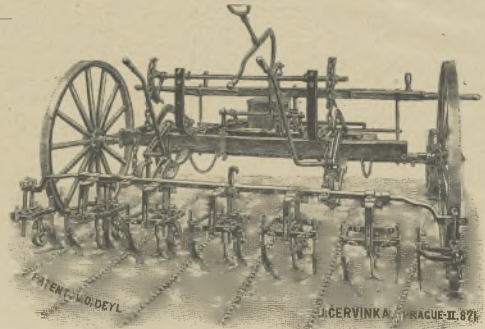
2. Esős esztendőknél a kálitrágya egymagában is szaporítani fogja a szénatermést,

azonban a takarmányérték rovására; a termelt sok széna tehát gyengébb minőségű lesz. A kálifoszfortrágya kevésbé gyengíti a minőséget; a legtöbb s egyszerűen kitűnő minőségű szénát azonban csak salétrom hozzáadásával kaphatjuk.

3. A salétromtrágya nem akadályozza meg a herefélék magától való elszaporodását, új beállítási réteken.

4. Joggal állíthatni, hogy a rétek trágyázása a kálifoszfortrágyák mellett a salétromtrágya nélkülözhetetlen. Csak az ilyen teljes trágyázástól remélhetjük a legnagyobb szénatermést, a legjobb minőség mellett.

K. Sz.

71-ik ábra. A Deyl szabadalmát képező Cservinka-féle kapáló-gép hátról nézve.

A „Deyl szabadalmát“ képező Cservinka-féle új kapáló-gépek.

Az ugynevezett sintelés, vagyis első kapálása a répának kézzel végkép elmaradhat, ha a Cservinka-féle automatikus és kapakés vezető mankókeresek kapáló garnitúrát használjuk.

Ezen gépen ki kell emelni azon előnyöket, hogy a répanövények védő korongok nélkül is nagyon megközelíthetők a nélkül, hogy földet háritana rájuk, a föld egyenetlenségeihez alkalmazkodik, mert minden kapáló kés önállóan működhetik föl és lefelé. Az egyes késkeresek mankókereseken nyugszanak (lásd 70-ik ábrát) és ezek kormányozzák a késeket.

73-ik ábra. A késkeresék védő mankókeresével.

A kapakések tetszés szerint állíthatók mélyebb és sekélyebbre. A kések tehát a kívánatos mélységben haladva, a gép járása szerfölött könnyűvé válik, mert szükségtelen munkát nem kell végezniük.

Az egyes késkeresetek tehát önállóan működnek és a mindegyikben levő kések egyenként állíthatók. Az egész kapakeret két lánczón lóg, minél fogva munka közben könnyen mozog jobbra és balra; de két oldalt elhelye-

zett zárszög segítségével az egész kapaszerkezet megmozdítható. (Lásd 71-ik ábrát).

Ha a répasorokot keresztbe kívánjuk járatni az egyezés megkönnyítése czéljából, — tehát nagyjában kikapálni a fölösleges répanövényeket, akkor a Deyl-féle kapát (lásd 72-ik ábrát), használjuk a védő számkával. (Lásd 73-ik ábrát). A kapakeret megmozdítása e munkához szükséges; de az előlállyiga emeltű kormányja is nagyon megkönnyíti, hogy ilyen keresztbe kapáláskor a gép nyílegyenesen járjon. (Lásd 74-ik ábrát). A répakapát könnyű szerrel átalakítható burgonyakapává és kalászos kapáló géppé.

E végből 2 keretet ki kell kapcsolni és a többi szét kell huzni.

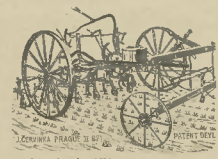
A Cservinka-féle gép répa, cikória, borsó, bab, mák, kukorica, burgonya és kalászosok kapálására használható. A gép beszereshető Johann Cservinka gépgyárában, Prága, II., Havlísketér No. 26.

Fűtelep létesítése alkalmával figyelmet érdemlő fűzajták ismertetése.

(Együttal felelet a »Gazdasági Lapok« mult évi 50. számában közölt kérdésére.)

Irta: Wichl Gyula gazdasági vándortanár.

A fűznek mintegy 150—160 fajba tartozó számtalan fajtája van. E sok faj és fajta jól

74-ik ábra. A gép beállítva a keresztbe járatott rítkító kapálással.

áttekinthető rendszerbe foglalása, helyes elnevezése sok gondot okozott már és fog is okozni még a hivatásos botanikusoknak is. A zavart növeli azon körülmény, hogy a fűz, mint kétdaki, s kölcsönös megtermékenyítésre utalt növény, nemcsak a talaj- és éghajlati viszonyok átalakító hatásának, hanem keresztetést is folyton ki van téve, mely keresztetést a különböző fajták között a virágpont hordó levegő és a rovarvilág közvetíti. Így

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNTATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

tehát állandóan képződhetnek és képződnek is új és újabb fajták, s ez új fajták számát kísérletző fűtenyésztők mesterséges keresztezésekkel még inkább növelik.

Nem kívánunk itt növénytani szempontból a fűzrel foglalkozni, miért is csak azon fajokról emlékezünk meg, melyek fajtái között tenyésztésre érdemesek vannak, s megemlítjük ezek mellett a különböző fajták nevezetesebb és a tapasztalás szerint tenyésztésre jól bevált keresztezéseit is.

Kötésre és fonásra alkalmas vesszőt szolgáltató fajtákkal leginkább a következők szoktak birkák; ugymint: a *kenderfűz* (*Salix viminalis*), *mandulafűz* (*S. amygdalina*), *babérfűz* (*S. lucida*, vagy *S. pentandra*), *biborfűz* (*S. purpurea*), *kaspifűz* (*S. prunosa acutifolia*), *törékeny- vagy csőrefűz* (*S. fragilis*) és *kecskefűz* (*S. caprea*).

A *kenderfűz* (*S. viminalis*) némileg a kenderéhez hasonló, alul szorított levelei után kapta nevét. Jobb fajtái a leginkább tenyésztett haszonfűz félékhez tartoznak. A *kenderfűz* fajtái erős növények és tömeges termést adnak, de jó erőben levő és kötöttebb talajokat kívánnak. Legjobban sikerülnek üde, televényes agyag, vagy vályogtalajokon. Lazább, vagy egyébként grengébb talajra erősebb növéssé válfajtáit választjuk, de sohasem sötétzöld, vagy vörösbarna héjjal bíró fajtákat, mert ezek törékenyek. Száraz talaj kenderfűznek nem való, valamint nedves, vagy tözezes sem. Nedves talajon az utólagyoktól is sokat szenved.

A *kenderfűz*-félék vesszői többnyire tulerekes és nehezen hasíthatók, miért is elsősorban durvább munkára, héjas fonásra használándók. Finomabb és hasított áru előállítására a legtöbb *kenderfűz* fajta vessző már azért sem igen alkalmasak, mert vastag bennök a bél. Az igen erős növények, különösen az említett sötét héjú vesszőt termő fajták vesszői törékenyek, s héjazva, fajok nem oly szép fehér színt, mint más fajoké.

A *kenderfűz* egyik legjobb fajtájaként említhetjük a *sárga kenderfűzet*, vagy *sárga királyfűz* (*S. viminalis regalis*), melynek igen hosszú, el nem ágazó, s meglehetősen egyenletes növéssé, sárgászöld héjú vesszői vannak.

A *kenderfűznek* keresztezése *biborfűz* (*S. purpurea viminalis*) igen jó fajtát eredményezett, mely épen úgy, mint a *kenderfűz*-félék, jó kötött talajokat kedvel. Vesszői könnyen héjazhatók, kötésre, fonásra egyaránt jók, s csak az lehetne hátránya, hogy héjazás után sárgás, avagy szárkés-fehérek lesznek. E keresztezés termése, bár a *kenderfűz*éttől nem éri el, mennyiségileg is kielégítő, legalább is sokkal jobb, mint a *biborfűz*é. Ugyancsak nemes és szintén eszaki jók talajokra alkalmas a *kenderfűznek* *mandulafűz* való keresztezése (*S. amygdalina viminalis*) is, — míg a *kenderfűz* és *kecskefűz* keresztezése (*S. caprea viminalis*) csak ott teremtesendő, hol — mi körülmények között szintén igen jövedelmező lehet — tisztán bot — vagy abroncsüzemet akarunk folytatni. A *kenderfűz* erős növéssé fajtái között is akad ily czérelő alkalmas (pl. *S. viminalis dasyaleoides*).

A *mandulafűz* (*S. amygdalina*) fajtái közül kitűnnek azok, melyek zöld- és sárga-héjú vesszőkkel bírnak. Sötét héjú vesszőt termő *mandulafűz* tenyésztésre nem ajánlható, mert vesszői törékenyek lesznek.

A *mandulafűz* nevét a mandulához hasonló alakú, élesen fogazott és alul szárkés-zöld leveleitől vette. Jól sikerül jól kötött talajokon. Sovány, tullaза, vagy vizenyős talajokra nem való.

A *mandulafűz* világos (sárgás vagy zöldes) héjú fajtái igen kitűnő, mindenféle munkára használható vesszőt teremnek. A vesszők könnyen héjazhatók, jól hajlíthatók, tömörtek, szivósak, jól hasíthatók, és fényes fehér színűek. A vesszők minőségét tekintve, a *mandulafűz* felülmúlja a *kenderfűz*et, mennyireg természetesen is kielégítheti várakozásunkat, mert például a *bibor fűz*szel, sőt talán a *kenderfűz* és *biborfűz* keresztezésével is kiállja a versenyt.

Enyhébb és nedvesebb éghajlat alatt, főleg termékeny talajon, a *mandulafűz* késői fagyoktól szenvedhet, de szárazabb és hűvösebb éghajlat alatt fagykártól nem kell tartanunk.

A *mandulafűz* fajtái általában, de különösen a sötét héjú fajták, melyekről már mondtuk, hogy tenyésztésre nem is valók, nagy hajlammal bírnak az elágazásra, miért is csak sűrűen telepítendők. Duja talajon a *mandulafűz* hajlíthatóságából is veszíthet, de ez ellen is a sűrű telepítés a legjobb védelem.

A *mandulafűz* előnyű felhozhatjuk azon körülményti is, hogy lelette dsz levélzetű, tehát a talajt jól árnyékolja, nyirkosan, porhanyón tartja, a gyomok fejlődését gátolja és lehulló levélzetével a talaj televénytartalmát szaporítja. A rovarok is kevésbé bántják, mint más fűzfélék.

A *mandulafűznek* keresztezéséről a *kenderfűz*szel már előbb szóltam, itt még a csak az *amerikai fűzet* (*S. americana*) említtem meg, mely valószínűleg a *mandulafűz* és a *biborfűz* keresztezés folytán keletkezett. A német szakemberek a *jobb fűznek* (*Zukunftswoide*) nevezik és nem tudnak betelni dicsegetésével. A jobb *mandulafűz*-félék természetével is bátran versenyző hosszú, sima, nem elágazó, tömött, jól hajlítható, héjazható, hasítható és héjazás után szép fehérre maradó vesszőket terem, melyek mindenféle kötő- és fonó-munkához használhatóak. Niemet természetesen fajsikola-tulajdonos telepén láttam szépen fejlődni jó agyagtalajban. Tenyésztője nagyon meg van vele elégedve. Kiemelendő még e fajtáról, hogy rovarok nem bántják.

A *babérfűz* (*S. lucida* vagy *pentandra*) hajlékony, tömött anyagú, jól héjazható és fehérre maradó vesszőket terem, de vesszői nem nőnek hosszúra, s keveset is hajt. Nem bőtermő és ritkás növényél fogva a vele betelepített talaj hamar elgyomosodik, ezért tenyésztésre nem igen ajánlható.

A *biborfűz* (*S. purpurea*) nevét barkái színének köszöni, de a vesszők hegye is piros, sőt e piros szín némely fajtánál, legalább az egyik oldalon, a tőig behatol. A *biborfűz* fajtái szerény igényűek; fagytól nem szenvednek és a legkülönbözőbb talajokon megtermenek.

A *biborfűz* egyes fajtái még nedves és tözezes talajokon is jól tenyésznek, sőt ily talajokra csakis a *biborfűz* való. Kivéve a száraz homokot a mocsaras talajt, minden talajon diszlenek. Vizenyős talajon diszlenek. Vizenyős talajon is tenyészthetjük a *biborfűz* féléket, ha árkokat húznak azokban, s a kiemelt földből készített sanzokra ültetjük a dugványokat, hogy meggyökerezhessenek. Jó, ha az átfalajból kevés homokot hozhatunk felszínre, vagy ha homokkal keverjük a felhozott talajt, hogy a fűz gyökerei könnyebben hatolhassanak abba és jobban elágazzanak benne.

A *biborfűz* egyes fajtái kötözésre és kosárfonásra kitűnő anyagot szolgáltatnak, de inkább a nyers feldolgozásra, mert a vesszők, bár könnyen héjazhatók, nem szép fehérek, hanem sárgás színt kapnak. Jobb talajokon a *biborfűz* termékenysége a kender-

fűzszel, *mandulafűz*szel, vagy a *kender* és *mandulafűz* keresztezésével a versenyt nem állja ki, de az is hátránya, hogy erősebb vesszőt nem igen fejleszt, s így sokszor meg a nagyobb kosarak vázál alkalmas vesszőt sem nyertünk róla, bot vagy abroncsüzemre meg épen nem való.

A *biborfűz* az évenkénti rendszeres metszését oly jól tűri, hogy mit szakértő fűtenyésztő nem tesz ugyan meg, a nyári metszés is elbírja. A *biborfűz*nél, ha héjazott vesszőt akarunk termelni, ez az eljárás némileg ugyan meg a fűz szivósságával és azon ténnyel menthető, hogy a vesszők csak a nedvkeresztés idején vágya és rogtón tisztíva héjazhatók jól. Rendes időben (novembertől — februárig) arattott vesszői, ha vízbe állítatnak is, csak nehezen héjazhatók le.

A *biborfűz* azon fajtái, melyeknek vesszői sötét színűek, pld. vörösbarnak, tenyésztésre nem ajánlhatók, mert vesszőik törnek és rosszul is hasadnak.

A *biborfűz* kitűnő fajtája az *uralfűz* (*S. purpurea uralis*). Dicsérnek a tenyésztők egy kékeszöldkékű vesszőkkel bíró fajtát (*S. purpurea glaucescens*), melyet jó agyagban magam is kitűnő fejlődésben láttam, valamint egy zöld héjú vesszőket termő féléseget (*S. purpurea hélix*). A nemesebb fajok is igen igénytelenek, de jó üde televényes homokon (fekete homok), valamint jó és nyirkos közepetalajokon mégis legjobban diszlenek. A *biborfűz* keresztezéseiről (*kender* és *mandulafűz*szel) már előbb szóltam.

A *kaspifűz* (*S. prunosa acutifolia*) valószínűleg Oroszország délkeleti vidékéről, a kaspitenger környékéről való, s innen az elnevezése. Száraz homoktalajon is megtermő igénytelen fűz, de nem is való más talajra, csakis olyanra, melyet más czélné ugyan kevésbé értékesíthetnének. Durva vesszőt ad, melyet héjasan nem szivesen dolgoznak fel a kosárfonók, mert megfektetik, héjazása meg csak töröl, tehát nyári metszés mellett sikerül jól. Így elég jó árut ad, s e mivelési módot szívóságánál fogva ki is bírja.

A *kaspifűz* nem bőtermő, s nedves és hideg őszi időjárás esetén a vesszők hegye többnyire elfagy, tehát érzékenyebb, mint sok más fűz, s rovaroktól és betegségekétől is szenved legálabb annyit, mint bármely más fűzfélé. A fentiek alapján csak kivételesen, a nek megfelelő laza talajokon és főleg 2—3 éves üzemben (bot-, vagy abroncsüzem) ajánlható tenyészésre.

A *törékeny- vagy csőrefűz* (*S. fragilis*) fajtái jó kötőanyagot adnak, s abroncsüzemre is megfelelnek, de kosárfonásra kevésbé alkalmasak, mert rosszul héjazhatók, puhák és elágazók. Az ide tartozó *fehér- vagy ezüstös-fűz* (*S. alba*) vesszői is inkább csak nyers (héjas vesszőkből készülő), durva munkához való.

A *kecskefűz* (*S. caprea*) egyes fajtái is szolgáltatnak kosárfonáshoz alkalmas vesszőket, csakhogy e vesszők csak durvább és nyers munkához használhatóak. Ugy a *kecskefűz*, mint ennek már említett keresztezése a *kenderfűz*szel, kitűnően alkalmas azonban kötött nyirkos televénydus talajokon bot- és abroncsüzemre.

A fentiekben néhány fontosabb fűzfajt és fajtát, valamint keresztezést ismertettünk. Elmondottuk róluk, hogy milyen talaj és éghajlati viszonyok között tenyészthetők, minő anyagot szolgáltatnak, egy éves vesszőtüzemre, avagy két-három éves bot- és abroncsüzemre ajánlható-e? Igy adatokból tájékozást meríteni mindenesetre lehet, de mégis ajánljuk tekintettel a fajták megválasztásának kiváló

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

fontosságára, hogy a telepiteni szándékot a telepítés megkezdése előtt még tapasztalt szakértő embertől is kérjen tanácsot, avagy kicsinyben tegyen kísérletet és így győződjék meg arról, vajjon a kiválasztott fajták alkalmasak-e az ő talaj- és éghajlati viszonyai között a tenyésztésre és ha jól diszlenek, vajjon jutalmazó lesz-e termesztésük?

Azon általános szempontokat, melyeket a fűtenyésztőknek a fajták kiválasztásánál szemelőtt kell tartania, röviden a következőkben foglaljuk össze: A jó kosárfű legyen bőtermő és erős növéssé. Erős növéssé fajta minden talajra, de főleg a gyengébb talajokra kívánatos. Hozzon a fűfajta egyenletes, lehetőleg nem elágazó és könnyen lehányható héjjal bíró vesszőket, melyek héjas feldolgozásra is alkalmasak legyenek, az az — megszáradva nem barnuljanak, avagy feketedjenek meg. A vesszők legyenek jól hasíthatók, tömött anyagnak, kemények és hántott állapotban szép fehér színűek. E fölteleknek megfelelő fajtákat a kender- és mandulafű-félék között talánunk leginkább, de az uralfű is figyelembe jöhet, valamint a kender-, mandula- és biborfű egyik-másik keresztese is.

E fűfélék közül megfelelő fajtákat választatunk ki akkor is, ha nem kosárfű, hanem hanem fonott butorkó előállításához kell a termesztendő vessző. Ily esetben például kender- és mandulafűt lehetne termesztetni, mert ezek a szükséges mennyiségű erősebb vesszőt is szolgáltathatják. A mandulafű jobb fajtái, valamint a kender- és biborfű keresztese (S. purpurea viminalis), továbbá a sárga kenderfű vagy királyfű, a jobb biborfű-félék, az amerikai fű stb. nemcsak a közönséges kosárfűnek munkához adnak kitűnő anyagot, hanem a leginomatban vert és hasított árú készítéséhez is, — míg a kecskefű és a kecskefű keresztese a kenderfűvel, továbbá a kaszipűvel elsősorban bot- és abroncsüzemre valók. Ha a tenyésztendő fajtákat kiválasztottuk, a telepítéshez szükséges dugványokat megbízható helyről szerezzük be, nehogy családás érjen bennünket. A legnagyobb óvatosság mellett is megeshetik ugyan, hogy az elnevezések körül uralkodó zavar miatt (néha három neve is van ugyan egy fajtának, avagy két-három fajtát is ugyaneget névelnek elnevezésben a különböző tenyésztők) nem mindig kapjuk azt, a mit akarunk, — de legalább remélhetjük, hogy nem kapunk rossz fajtát, ha ismert híru, megbízható fűtenyésztőhöz fordulunk.

A tartozók jogi fogalma.

E lapok hasábjain is többször szó volt arról a méltánytalan helyzetről, a melybe a gazdák gyakran a végrehajtási törvény azon hiányossága hozza, hogy a mezőgazdasági ingatlanok felszerelésére külön ingóvérehajtást enged meg.

Hangoztattuk azt az általános érvényű jogszabályt, a mely szerint a tartozók a föld jogi sorsában osztozik s a mely jogszabállyal, de az anyagi igazság elvével is végrehajtási törvényünk ellenében áll. Arra az állásponton helyezkedtünk ezzel kapcsolatban, hogy a végrehajtási törvények oly értelmű módosítása szükséges, hogy a mezőgazdasági ingatlan csak a felszereléssel együtt legyen elárverezhető. Hogy eme álláspontunk megnyirva helyes és indokolt, azt bizonyítja az alábbi eset is, a hol is legfőbb bíróságunk, a

magyar kir. Curia ezen felfogás helyességét ítéletével igazolta.

Az eset a következő: Egy árverés alá került mezőgazdasági ingatlanon a többi között egy gőzmalom is volt, a mely az árveréskor sem a teleklönyvben kitüntetve nem volt, sem pedig a végrehajtási törvény 159. §-a szerint mint tartozók összeírva és megbecsülve nem lett. Az ingatlan árverési végője jogot formált a gőzmalomhoz és annak felszereléséhez is, a végrehajtást szenvedett erre pert indított a vevő ellen, a gőzmalom és felszerelések tulajdonjogának megállapítása iránt. A kir. Curia ezt a keresetet elutasította lényegében a következő indoklással.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 149. §-a értelmében az ingatlanokkal együtt azokat a tartozókat is elárverezik, melyek az ingatlanról állaguk szerelmé, vagy nevezetes értéksökkenés nélkül el nem választhatók. Tartozék az osztrák polgári törvénykönyv 294. §-a értelmében mindaz a dolog, mely a földdel olyan állandó irányban van, hogy a földdel szembeállítva szolgál. Ebből az következik, hogy valamely gőzmalom állandó felszereléséhez tartozó minden gép, még akkor is, ha az ingatlanhoz építkezéssel hozzárószítve nincs, az illeto gőzmalomnak tartozéka.

Igaz ugyan, hogy az olyan tartozék, a mely a földgöztől allagának szerelmé és értéksökkenés nélkül elválasztható, a földgöztől szükségképpen nem osztja, s ez az elv van kifejezve az 1881. évi LX. t.-cz. 149. §-ában is. De minthogy ugyan-e § az 1881. évi LX. t.-cz. 159. §-ára utal, melyben pedig a gőzmalomokra és tartozékaira nézve a becserétek és kiáltási ár megállapítása iránt még külön intézkedés is van; a kereseti gőzmalom és alkatrészei nyilván olyan tartozékok, melyek az idézett t.-cz. 149. §-a értelmében az ingatlanmal együtt elárverezetteknek tekintendők. Maga a gőzmalom épület pedig, mely felperes szerint is az alperes által megveti ingatlanra van építve, azzal szilárdan és állandóan össze van kötve, több mint az ingatlanok tartozéka, mert az ilyen dolog az ingatlanok alkatrésze; kétségtelen tehát, hogy alperes a telekkel együtt ezt a gőzmalom épületet is megvette. A kifejtettekkel szemben nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy az árveréskor a gőzmalom a teleklönyvben kitüntetve nem volt, ugy annak sem, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 159. §-a értelmében a tartozékok megbecsülése és összeírva nem lettek, mert ez az idézett § szerint csak annak idején a kiáltási ár megállapítására volt volna befolyással, az idézett t.-cz. 149. §-ának alkalmazását azonban nem zárja ki. Ezek szerint felperesnek a gőzmalomhoz és alkatrészeihez azért nincs joga, mert alperes árverésen ezeket is megvette.

Hogy a fenti határozat helyes voltához kétség nem férhet, az kétségtelen s mi közlését azért tartottuk végszerepnek, hogy újabb reá mutassunk végrehajtási törvényünk hézagosságaira, a mely a fenti esethez hasonló számtalan vitás kérdésnek szülő oka.

V. G.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Nagyobb vagy kisebb vizslát tenyészünk?

Melyik, a nagyobb vagy a kisebb terméti vizsla alkalmasabb-e hazai vadászterületeinkre?

P. F.

Kérdés. Telefon-oszlopok impregnálása.

Uradalomunk központját a környező pusztákkal össze akarjuk kötni telefon-hálózattal. Oszlopok fenőket használunk. Mivel kell impregnálni az oszlopokat, hogy a földben sokáig tartsanak?

Kérdés. Heremgavak együttes vetése árpa és zabbal?

Milyen tapasztalásokat szereztek gazdátársaim a heremgavak és árpa és zab kevert együttes vetésével. En lucernát vetettem 30 holdba árpával keverten, és az eredményvel nagyon meg vagyok elégedve. A lucerna még egyenletesen kelt ki, és elég sűrűn. Egy magyar holdba 10 kg.-ot szállítottam. B. Gy.

Kérdés. Felelősség a padlógombáért.

Lehet-e felelősségre vonnom a fakereskedőt, a ki nekem a fát szállította, a mely padlógombás lett. A kár igen nagy, a mit szenvedek, és úgy tudom, hogy a padlógomba már az erdőben a fatörzsen keletkezve, a szállítót kell, hogy felelősség terhelje. B. H.

Felelet. Tehén évi trágyatermelése című kérdés.

Égész éven át állózott tehén trágyája 120 q-ra tehető egy év alatt. Biztosabban tudjuk ezt meg, ha az eljárás és a takarmány ellenben anyagának súlyát megduplázzuk. Ha azonban a tehén kifutóban is tartózkodik, ugy ezt az időt meg kell beszámítani, — hogy hány napra terjedhet és azt le kell vonni az év 365 napjából és a szerint számítani a termelést. A kifutóban levő trágya ugyanis minőségre nem mérközthetik a telepi trágyával, azért azt külön kell számitásba venni.

C.

Felelet. Borjak fölnevelése lefolyóított tej és keményítőtől című kérdés.

A kérdéses fölnevelési módszer az eddigi kísérletek szerint igen bevált, erre vonatkozólag Németországban igen sok kísérletet tettek. A kérdésről egy kimerítő czikket irtam magam a »Gazdasági Lapok« múlt évi december hó 23-án megjelent számában, »Lefolyóított tej szirtartalmának pótlásáról Diastasin-nal« címen. Tessék azt átolvani, ott részletesen ismeretve van az eljárás. A »Diastasin« beszerezhető a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmányutca 31. Ugyancsak a jelzett szövetkezet Közlönyének az évi 7. számában is van egy erre vonatkozó kísérletről szóló közlemény. Hazánkban Kémszár barcsi szeszgyáros kísérletezik vele.

Dr. Kukuljević József.

Felelet. Borjuk tetesedése ellen mit kell tenni című kérdés.

A borjakat meg kell nyírni, és nyírás után dohányluggal mosni. A dohánylugg ekként készítenő: fél kg. pipadohányt 10—15 liter vízben megfőzünk erős forrássig és lehütés után nyakat és hátat hatalmasan megmosuk gyökérkéfével. Ellen eljárás után a borjuk naponta tisztára keférendők, mert különben újra megtevésednek.

C.

Felelet. Legjobb burkolat ló istállóba című kérdés.

A magyarfajta igás lónak legjobb istálló burkolata a fakocza burkolat, jobb mint a hidlás, a mely patkányok gyűlhelye. Oleosabb, de nem oly jó az ére állóttá lett fakburkolat. Ellenben cement, flaster burkolat és keményítő burkolatok nem jók, mert a lovak elfáradnak rajta, és lábuknak nem szolgál javukra.

F.

Milyen takarmány répamagot használjunk?

L'nhart György tanár ur a m. kir. növényélet és kertani állomás vezetője írja:

Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend, főleg azáltal, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal répabövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitázhatatlan tény, a melyet letegnádni nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis

selektált répákóbb szarmazó impregnált répamagot vessünk!

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az impregnált magból nyert répák sokkal tovább és jobban tartják magukat, mint a nem impregnált magból.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szavai:

„Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csírázik, korábban kell ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése.

HIREK.

Időjárás. A váruvált első é hó 18-án megérkezett 15 milli mennyiségben, utána 19-ikén kellemes, borongós enyhe idő volt. 20-án ismét esett 5 milli eső, így összesen 20 milli csapadék volt ezen vidéken. A buza és egyáltalán a kikelt tavaszi vetések a nagy meleg után felüdültek és szépen fejlődnek, a buzak azonban csak ott, a hol ki nem fogytak, az ilyenekből még e héten is szántották ki, tengerivel bevetve. Hiába volt az ilyen iránti reménykedés. Most már kikelhetnek a későbbben vetett kalászosok és tengeri is. A további tengeri kapálása, valamint répakapálás folyamatosan van. A szikes földeken a fű, valamint a luzernások kaszátása is folyamatban van, a munkák kéz hiánya azonban igen érzéhető, ami van pedig mérég drága. A természetes kaszálók közepes hozamot, a luzernások ott, hol a tél fagy ki nem ritkítá, elég mennyiségű hozamot igények, a legtöbbje azonban kiritkult, ezekből is sokat ki kellett volna szántani, ha lett volna rá idő.

Jásznagykun-zolnokmegye V/23. 1907.

Nagy.

Gyászír. Lapunk egyik igen kedves munkatársát a friznyitványosztás egyik lelkes zászlóvivőjét nagybólóni Bólyón Dénest a kassai gazdasági akadémia intézőjét súlyos csapás érte. Szeretett hitvese nagybólónyi Bólyón Dénesné szül. kézdívásárhelyi Janosó Ilona etelének 49-dik, holdog házaságának 7-dik évében szívvelhűdéssel elhunyt. E csapást a családja annál is nehezebben viseli el, mert benne fért nemcsak a hön szeretett és szerető hitvest, a gyermeke a kitünő anyát, unokái a szerető nagyanyát veszítették el, hanem vele egy példás, örök munkásságú házi asszony zárta le örökre szemeit. Nagy részvét kísérté őt utolsó útján Tordára, a hol f. hó 19-én helyezett ki a öök nyugalomra. Fogadja tisztelt Bólyón barátunk és családja ez uton is legmelegebb részvét nyilatkoztunk!

A VIII-ik nemzetközi gazdasági kongresszus. E héten f. hó 24—25-ig tartott meg a VIII-dik nemzetközi gazdasági kongresszus a mely 1905 helyett csak az idén került sorra Bécsben. A nemzetközi jellegű kongresszus megtartása még 1889-ben Párisban a »Commission internationale d'Agriculture» megalakítása után: 1891-ben Haagban, 1895-ben Brüsszelben, 1896-ban Budapesten, 1898-ban Lausanneban, 1900-ban Párisban, 1903-ban Rómában székelt, s ezután most került Bécsre a sor. A rendező-bizottság élén Auersperg Károly herceg állott. Alelőnökök: Simelsberg-Hohenblum Alfréd bírólovag, Pirko Ferenc és Portele Károly udv. tanácsos voltak.

Az idén 2000-en vettek a kongresszuson részt, gazdák a világ minden részéből s mert a bécsi egyetem szűknek bizonyult, a parlament épülete lett e célra átengedve. A program igen dus tartalmu volt; általános és szakkérdéseket vitattak meg, a kirándulásokból és mulatságokból is azért bőven kijutott.

11 szakosztály alakult volt meg és pedig: 1. nemzetgazdasági, 2. a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás szakosztályai, 3. a növénytermelési és tenyésztési, valamint a gépezeti, 4. az állattenyésztési és állategészségügyi, 5. talajjavítás és mivelési, 6. a mezőgazdaság- és erdőgazdálkodás, 7. növénybetegségi, 8. az erdőgazdálkodás, 9. a haltenyésztési, 10. a szőlészeti és

pinceszgazdasági 11. a gyümölcs és zöldségtermelési szakosztályok.

Az igen élénk részvételt és elsőrangú tudósok és gazdák felszólalásai a szakkérdésekben élénken illusztrálják, a kongresszus fontosságát, bárha nézetünk szerint a kongresszusnak öt rövidke nap érdemleges és beható tárgyalás céljából aligha volt megfelelő; annál kevésbé volt az, mert hiszen még a kirándulások is ezen a napokra estek és nem minden szakosztály szorított egyetül a nemzetközi kérdések megvitására.

Magyarországból — melynek állandó egyik díszelőnöke a földművelésügyi m. kir. miniszter is — mintegy hatvanan vettek részt, u. m.: Dessewffy Aurél gróf az OMGÉ elnöke azonkívül Zselénszky Róbert és Mailáth József grófok, azonkívül dr. Rodiczky Jenő, Ottlik Iván, Kossuth Tamás, Rovara Frigyes, Ujhelyi Imre, Fındly István, Jablonowszky József, dr. Istvánffy Győző, Bence Gergely, Viczán Ede, részben mint miniszteri kiküldöttek, részben mint előadók: Igalt Szvetozár stb.

A kongresszus megnyitása alkalmával első sorban Zselénszky Róbert gróf nagy igazgatóság közepette szót kért. Azt mondta, hogy a kérdéses névsorban nyilván sajtóhiba az, hogy Ausztria és Magyarország delegátusai együtt vannak felsorolva (Nagy mozgás), holott eddig az összes kongresszusokon, így a római kongresszuson is igen helyesen külön szerepeltek Magyarország kiküldöttei. Kéri e régi szokás fõntartását és a sajtóhiba kijavítását. (Nagy zaj.)

Auersperg herceg elnök így felelt:

— Nem került el figyelmem az a sajtóhiba, mely onnan eredt az, hogy az egy-s szakosztályok ilyen módon tették meg jelöléseiket. Ezek azonban csak indítványok, s mihelyt a névsort hivatalosan publikálják, igen természetes, hogy Ausztria és Magyarország delegátusait külön-külön fogják felsorolni. (Élénk helyeslés és tetszés), a mint hogy Ausztria és Magyarország egyáltalán, mint teljesen különálló államok jelentek meg a kongresszuson. (Zajos, hosszantartó taps.)

Azután herceg a volt francia miniszterelnök hosszabb előadást tartott »Vissza a rögöz» czimmel.

A magyar előadások között különösen feltűnt Mailáth gróf a mezőgazdasági munkakérdésről és Zselénszky gróf a határidő-buza előléréséről, melyhez a következő határozati javaslatot terjesztette elő: »A kongresszus elvárja az oly országok a gazdától, a mely országokban a fõzetetlen határidő-játék már el van tiltva, hogy törekedni fognak e tilalom fõntartására; abban az esetben, ha a ma érvényes tilalmi törvényt megváltoztatnák, a gazdák gondoskodjanak róla, hogy az új törvény még jobban korlátozza a bõrzejátékok, mint a mai. Azokban az országokban, a melyekben még most is úzak a fõzetetlen határidő-játékok, a gazdák kövessenek

el mindent, hogy a határidő-játék minél előbb és minél jobban eltűnjen. A kongresszus kívánatosnak tartja azt is, hogy a mezőgazdasági termékek árvezetése a jövőben lehetőleg a termékek szervezőinek, és ne a kereskedelenek a kezében legyen.

Ezen javaslatot el is fogadták. Felszólaló ellene csak Inana-Sterneg titkos tanácsos volt. Mellette beszédet tartottak Cavallieri az olasz kormány kiküldötte. Paysant (Páris) Hohenblum lovag (Bécs), Kapper és Lukke (Berlin), Lobkowitz Rudolf herceg pedig egyenesen felszólalt a magyar mezőgazdák, hogy a tilalmat Magyarországon okvetlenül vigyék keresztül. Lapunk zárta meg a magyar előadók ismertették a javaslatokat, melyekről más alkalommal számolunk el.

Jubiláris gazdasági kiállítás Jász-Nagykun-Zolnok megyében. A jelenleg Jász-Nagykun-Zolnokvármegye Gazdasági Egyesület 1857. évi január 8-án Fegyverneken (50 év előtt) tartotta alakuló gyűlést s ott »Külsőzsolnokmegegy Lovas és Gazdasági Egyesület» alatt megalakult, alapszabályait is megállapította. Ennek az alapításnak felszázados fordulóját szándékozik a megyei gazdasági egyesület megünnepleni, a midõn elhatározta, hogy a folyó évtartandó díszközgyűlésen lerója hálaát az egyesület alapítója és első elnöke, s azon tagjai iránt, kik felszázados keresztül működésében buzgón támogatták.

Az év folyamán rendezendő kiállításoknak az ünneplésen kívül az a célja, hogy bemutassa a vármegye gazdasági és ipari előhaladását, s tanúságot tegyen arról, hogy a lefolyt ötven év alatt mennyivel haladtunk előre, s ezen haladásban mennyi része volt a felszázados gazdasági egyesületnek.

A gazdasági kiállítás rendezése mellett azért határozta el az egyesület a házi és kézmű ipari kiállítás rendezését is, mert eljöttel kezdve hagyományosa az egyesületnek, hogy a megyei kézmű ipart a mezőgazdaság testvérének tekintse s már legelőbb kiállításain is a két termelési ágat mindig együtt mutatta be.

Az ünnepségek legnagyobb része a vármegye és a gazdasági egyesület székhelyén, Szolnokon fog lefolyani, ezélszerűségi tekintetek tettek azonban szükségessé, hogy a szarvasmarha kiállítást a vidéken és pedig a tulajdonképeni ünnepségeknek korábbi időben tartsa meg az egyesület. Ez okból a nyugati fajta szarvasmarha kiállítás június hó 16-án Törökstenyénkülön, a magyar fajta szarvasmarha kiállítás pedig június hó 23-án Kisújszálláson fog megtartatni, a díszközgyűlés és a kiállítások zöme Szolnokon szeptember hó 15-22-ig fog lezajlani.

A kiállítás elnöke: Dr. g. Almásy Imre. Társlétnökök: g. Bolza József, dr. Benkó Albert, Kövér János, g. Nemes János. A gazdasági kiállítás titkára: Gayhoffer István, az ipari kiállítás: Szontag Jenő.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlést Pécs meghívása folytán az ottani országos kiállítás alkalmából ebben a városban tartja meg június hónap 23-án. A közgyűlés tagjai következő napon Frigyes kir. herceg bélyeai uradalmának déli részét tekintik meg. Június 25-én pedig a Guttman H. S.-czég beliczei fapártelepeit látogatják meg. A közgyűlést és a vele kapcsolatos, az erdőgazdákra nézve tanulságos kirándulásokat előreláthatólag nagyon sokan fogják fölkeresni.

A Bácsodrog megyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányosa e hónap 6-án tartott ülésen elhatározta, hogy Zomborban a Rüközi-uton épült székházát ünnepiesen felavatni fogja, a mely alkalomra a földművelésügyi minisztert, valamint az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet is meghívni fogja. A

Hazai termék! Hazai termék!
a Mohai ÁGNES-Forrás.

Előrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz.

Ideges gyomoraj, légső-, tüdő-, gyomor-és bélszert, csontlágylás, vese-és hólyagbántalmak esetében kitünő eredménytel használhatik, kellemes borvíz. ¹⁰/₁₀ literes üvegekben 36 fillér, öres üvegezt 8 fillér körül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelőg., osztrázi és királyi udvari szállítónál.
ÉDESKUTY L.
Főraktár: Budapeston. Telefon 16-32. Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

FELHÍVJUK a t. ez. gazdáközönység figyelmét a BUDAPESTI

Gyapju-aukciókra,

melyek idoi első sorozata f. ó. július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felkúldott és »Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti tcherpályaukvar» oszmert gyapjuüldemények a M. Á. V. B. összes vonalain tetemes díjkezdvényben, valamint ingyen rak-tározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál

Gyapjuárverési vállalat

Heller M. s Társa

Budapest. V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

A Bór- és Lithion-tartalmú, természetes és vosmentes
Salvator-forrás

kitünő sikerrel használhatik veseköveknél, a hághelyég bántalmánál és húsványknél, a csontbántásáknál, az emésztési és lélegzési szervek buraúllánál.

Kapható árványvízkezelődeszkében vagy a Salvo-Lipici Salvo-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudólrákgert 8.

földművelésügyi miniszter ez alkalomra kilátásba helyezte személyes feljövését a megnyitásra. Az ünnepet összekötik Szilágysfalva telepés község ünnepével, a hol ugyanezen napon lelejtik le a Szilágyi szobrot, melyet a jelenlegi földművelésügyi miniszter még első miniszterként állított el. Telepés község lakói Szilágyi Dezso emlékének emeltek. Így egy napra esnek a Bacsánál e két szép mezőgazdasági ünnep.

Felfüggesztett földmívelő egyesület. Az Első Bekési Független Földmívelő Munkásegyletéről kiderült, hogy tagjai és vezetősége közt egy középkori szellemű verszerződés s esküminta áll fenn. Roppant titokzatosra teszi az egyesület valóját s ezért bizonyára mindenki örömmel veszi tudomásul, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az egyesületet felfüggesztette. Az egyesület nemrég segélyt kért a kormánytól s Darányi Ignác miniszter hajlandó is lett volna segélyt adni, de előbb felvilágosítást kért az egyesület működéséről. Erre a gyulai főszozobrigádnak az egyelőre s Takács Sándor elnök előlárta, hogy a tagok belépésük titkos esküvel kötik le magukat az elnökségnek. Takács be is mutatta ezt az eskümintát, amelynek legyantasabb pontja ez: Esküszöm, hogy azokat a vezérfiakat, kiknek kezébe a szent esküt letevezem, öt évnd hamarabb sem hatóságai fenyegetésre, sem csabító ígéretekre el nem arúgom, hanem közös ügyünkre vonatkozó minden intézkedésüknek magamat és családom felnött tagjait ezennel alárendelem. A főszozobrigádnak jelentésére Andrassy Gyula gróf belügyminiszter felfüggesztette az egyesület működését. Az egyesületnek 581 tagja van.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota a külföldön. A m. kir. földművelésügyi miniszter a beérkezett konzuli jelentések alapján közhírré teszi a külföldi vetések állását.

Bulgária és Keletrománia. A viddini cs. és kir. konzul jelenti, hogy a bőséges hótakaró alatt jól áttelelt őszi vetéseket a tavaszi zord időjárás a csaknem két hónapig tartó esőzés és viharok annyira megkárosították, hogy kedvező aratási eredményre kilátást alig nyújtanak. Ez a zord időjárás a tavaszi árpa és tengeri elvetését is nagy mértékben akadályozta s a szőlőket is jelentékenyen megviselte. — A

phüppopoli cs. és kir. konzul jelenti, hogy az őszi vetések a tartós tél és az erős zord tavaszi időjárás következtében nem fejlődhetek kellőképpen és az ideai aratási kilátások még odig nem éppen kedvezők. A tavaszi kalászosok közül a hosszas tél után az idő előrehaladottsága miatt csak kevés mennyiséget vehettek el, míg tengeriből, babból és más nyári veteményekből bővebb mennyiségben vehettek. — **Törökország.** Az **aszükübi cs. és kir. konzul jelentése szerint** az őszi vetéseknek az ideai tel egyáltalában nem kedvezett. A tavaszi hosszantartó zord időjárás a vetések fejlődését nagy mérvben hátráltatta, a hirtelen beállott száraz és forró időjárás pedig a földek legnagyobb részét kiszáradította, miért is a vetések állása általában nem kielégítő. A tavaszi vetési munkálatokat mindamellett megkezdették és serényen folytatják. — **Olaszország.** A **milánói cs. és kir. konzul jelentése szerint** az áprilisi hűvös időjárás következtében visszamaradt vetés fejlődésére a hónap első és utolsó hetében esett eső jótékonyan hatott. Az esőhiány főleg a konzuli kerület magassabban fekvő részeiben volt érezhető, a hol a takarmánynövények nem fejlődhetek kellően. — **A bari cs. és kir. konzul jelenti,** hogy a mezei termény állapota április végén általában kedvező volt. A tavaszi vetést befejezték. A tavaszi erőteljes fejlődik; az őszi kalászos is jó termést ígér. A szőlő mindenütt hajt; az előző hűvös időjárás következtében azonban fejlődésében visszamaradt. A mandula, a melyben a fagy részben kárt okozott, még mindig bő termést ígér. — **Franciaország.** Bordeaux és Marseilleből jelenti, hogy az időjárás a gabonavetéseknél megfelel az azok állapota, némi visszamaradástól eltekintve, általában kielégítő. A gabonával bevetett terület jórészt az előző évi területtel egyezik, csak a buza és zabvetéseket becslik nagyobbra. — **Portugália.** Lisszabonból jelenti, hogy az előfordult esőzés a buzavetéseket annyira javította, hogy egyelőre jó termés várható. — **Belgium.** Brüsszelből jelenti, hogy habár a vetések fejlődése az ide előhaladásához képest hátramaradt, általában mégis kielégítőnek mondható. A vetések aratása azok késedelmes fejlődéséhez képest valószínűleg szintén késedelmet fog szenvedni.

A hosszú lejáratu lisztszerződések. Ismeretes, hogy Ausztriában megindult a harc a magyar liszt ellen. A magyar liszt elleneségeinek egyik főkövetelése az, hogy ne lehessen hosszulejáratu lisztszerződést kötni azaz, hogy hosszabb határidőre ne lehessen Ausztriában magyar lisztet vásárolni, például őszi tavaszi, tavaszkor pedig őszi szállításra. Ez ügyben az osztrák földművelési miniszter a jövő hónapra szaktanácskozást hívott össze. Ezen az anketon szóba fog kerülni a határidőszét tilmánának kibővítése is, még pedig szoros kapcsolatban a hosszú lejáratu liszteladási és lisztvásárlási szerződés megszüntetésének kérdésével. Illetékes helyen, mint Bécsből jelenti, arra gondolnak, hogy a lisztszerződések szállítási határidejét három hónapra akarják megszorítani. Csak szüntetnének meg minden határidőszétet.

Burgonyaliszt és keményítőliszt. Sokan abban a tévhitben vannak, hogy a kereskedésben »burgonyaliszt« néven kapható árú és a valóságos burgonyaliszt között nincs különbség, holott valóságos burgonyaliszt, t. i. olyan, amelyben a burgonya minden alkatrésze épp úgy benne van, mint pl. a buzalisztnak, a buza minden alkatrésze (a héját kivéve), ilyen burgonyaliszt az országban még alig kapható, vagy csak igen elvétve. A kereskedések el most burgonyaliszt gyanánt árusított portéka csaknem kivétel nélkül »keményítőliszt«, a melyben nincs is más, mint tisztán csak keményítő-szemcsék. Ez az árú így készül, hogy a burgonyát, buzát vagy amiből a lisztet készítik, beaztatják és belőle minden egyéb anyagot kilugozva-kimosva, csupán a keményítőt hagyják meg. Ez a liszt fehérszínű, iz és szagtalan és csupán finom cukkrásvitteményi készítésére használható. A tulajdonképeni burgo-

nyaliszt a burgonya megszáritása és megörlés útján készül, abban mindazok az alkatrészek benne vannak, amik a burgonya alkatrészeit képezik (a héját kivéve), ennek a lisznek süve-főzve kellemes burgonyais és szaga van és ez a liszt minden oly készítésnél készítésére alkalmas, a melybe burgonyát szoktak tenni. Kenyérkészítésnél is buzaliszttal keverve sajnos használják.

Országos sörárpakállitás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már régebben elhatározta, hogy az eddig szokásos sörárpakállító helyett országos jellegű sörárpakállítást rendez s ennek az előmunkálatai végzésére bizottságot is küldött ki, a mely Csérháti Sándor elnöklésével ülést tartott. A bizottsági ülésen Jeszenszki Pál ügyvezető tükár előadó bejelentette, hogy az O. M. G. E. -ja tőzsde és a Magyar Mezőgazdák szövetsége egyenkint 500 koronát, a földművelésügyi miniszter pedig 4500 koronát adott díjakra. Ezután a bizottság letárgyalta a Károly Rezső gazdasági akadémiáján tanár által kidolgozott kiállítási tervezetet, szabályzatot, bírálati szabályokat. A kiállítás folyó évi október havában tartják meg a Köteteken. Tervbe vette a bizottság, hogy egyidejűleg országos komló kiállítás is rendez.

Aratógép-verseny. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 1907. évi július első felében Halvány József pusztavarsányi gazdaságában, aratógép-versenyt rendez, mely iránt már most is országoszerint nagy érdeklődés mutatkozik.

A nagykorósi salátaszüret. Nagykoróson most van a salátaszüret. Megközelít ugyan a múlt évi jó termés, de azért az utóbbi napokban 82 waggon volt a kivétel. Néhány nap előtt 46 waggont indítottak Pestre, Brünne, Grácba. Száza 2 és 5 korona közt kél el, a mi igen szép árnak mondható. A kivétel megkezdése óta 185 waggonnal szállítottak el. Előre láthatólag ez a szám 300-ig fog megnövekedni, de a múlt ériben 850 waggon volt az összes kivétel, a miből igen jól pénzelt a munkás körösi nép.

Szesz.

A szeszüzletben a szilárd irányzat fenntartotta magát és jó kereslet folytán a szeszárak változatlanul szilárdan zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva 153-50—154-50 K, adózatlanul 54-50—55-50 K.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság,
a szab. osztr.-magy. államvasut-társ.
reszcai mezőgazdasági gépgyárának
vezérigénynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

**Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.**

Előrehatetlen téglaczél-ekfeje,
Pánczél-aczél-formánylomez,
Magasított aczél-ekfeje,
Porvédő kerekék,
Aczél gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró talligát szállítunk.

!!! Egységárts terén legelső rangu magyar gyártmányú felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. !!!

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmes ismertetők és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdaság érdekes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2
Sürgönyezim: „AGRARIA” Budapest

Agraria

Gazdasági gépek

árjegyzékét

Kérje

minden

gazda

az összes

Ekék

vetőgépek

gőzcseplők

matarok stb.-ről

Levélcozm i 2
Agraria Budapest, Váci-ut 2.

Agraria

Élesztő szesz adózva 152-50 K, adózatlanul 53-50 K kell el.
Denaturált szesz hordóval 44-45 K került forgalomba.
Mészgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz 50-50-50 K volt ajánlva élénk vételkedv mellé.
 Új kamagnéra is történt sok kötés jogyzésen alak.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 48-48 50 K.

Budapesti zárlatok nagyban:

Finomított szesz adózva 153-50-154-50 K
 Finomított szesz adózatlan 54-50-55-50 *
 Élesztőszesz adózva 152-153 *
 Élesztőszesz adózatlan 53-54 *
 Nyersszesz adózva 150-50-151-50 *
 Denaturált szesz 44-45 *

Gazdasági cikkek áruforgalma.

A *Gazdasági Lapok* heti jelentése e hét üzleti forgalmáról.

Készáru-tőzsde 1907. május hó 24-én.

Faj	100 kilogramm készpénz ára Budapestben		100 kilogramm készpénz ára Budapestben	
	Kor-tól	Kor-ig	Kor-tól	Kor-ig
Buza:				
Tiszavidaéki	75	---	79	30,45
"	76	---	80	30,15
"	77	19,90	81	29,80
"	78	20,80	82	30,10
Fehérmogyai	76	---	80	30,30
"	77	19,70	81	30,25
"	78	20,10	82	30,45
Posztvidéki	76	---	80	30,45
"	77	19,70	81	30,25
"	78	19,80	82	30,10
"	79	20,10	---	---
Bécsági	75	19,40	79	30,25
"	76	19,75	80	30,45
"	77	19,90	81	30,20
"	78	20,10	82	30,40
Bátorkai	75	19,50	79	30,25
"	76	19,85	80	30,30
"	77	19,85	81	30,20
"	78	20,20	82	30,40
Újras eladóknál			15,70	16,--
Árpa készpénzűségű (6)			15,55	15,65
Árpa takarmányú, elsődrendű			14,40	14,70
másodrendű			14,15	14,35
Rizés			16,45	16,60
Zab készpénzűségű (11)			15,95	16,30
Töngert belőli készpénzűségű (12)			12,05	12,35
román v. bolgár				
Roposzkapó				

Központi Vásárcsarnokba vidékről érkező élelmiszerek heti árjelentése.

(Gutwillig Árnin Budapest, Központi Vásárcsarnoki Élelmiszerbizományos jelentése.)

Budapest, 1907. május 23.

Husfélék: Vidékről érkezett marhahús I. eleje 60-70 K I-a hátulja 100-130 K, I-a borjúhús eleje 120-140 K, I-a hátulja 130-150 K, borjúhús borbén sulylevonas nélkül 105-115 K, sertéshús szalonna nélkül 130-140 K, sertéshús szalonnával 125-135 K, füstöltus 1-1,60 K, szópás malac 3-4 K, süldő 1-2 K, birkahús 1-2 K, mm-ként 1-2 K.
Vadfélék: vadsertés 80-100 K, Óz 140-160 K, Bányókori korona páronként. Szarvas K dämvad 1-2 K kg.-ként egészben.
 Nyul darabonként K süldő K páronként K fázán K szalonka K páronként.

Baronfi öreg tyúk 2,60-3,00 K, fiatal stüni való csirke 3,40-4,00 K, fiatalb ranti való csirke 2,40-3,50 K páronként.
Vágott baronfi: I. lud 1,20-1,30 K, II. 1,10-1,20 K, kacsa 1,30-1,40 K, pulyka 1,20-1,30 K kg-ként.
Tojás: Bácskai 63 K, egyéb magyar 62-63 K, erdélyi 62 K lódként 1440 drb.
Tejtermékek: Szövetkezeti te- vaj I. 3,00-3,60 K, II. 2,80-3,40 K, lészóvaj 2,30-3,00 K, turó 3,00-3,60 K, iller kg-ként.
Burgonya rózsá 3,70-4 K, sárga 5-5,50 K fejér 5-6 K mm-ként vagontelekben. *Szárga* behozatala nagy, az üzleti irányzat nagyon lanyha.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A beállott esőzés és hűvösebb időjárás következtében a magvak forgalma nem volt oly csekély a pünkösdi hetében, mint máskor ez idő tájtban. Elégé keresek még *Lucerna*, *Muharagot* és *Köles*, de leginkább rendeltek *takarmánypanagot*, melynek főjátját úgy impregnált, mint nem impregnált minőségben még kaphatók, úgy hogy minden rendelést, beérkezése napján el lehet intézni. Nagyon természetes, hogy az ily nagyon is megkésztet pótvetésre csakis impregnált mag ajánlható. *Vöröslőre* keresete már oly csekély volt, hogy majdnem semmi kelendőse sincs. *Lucerna*. Amár kielégítően fogt a készletek csekélyek, mégsem vált tozótt az ára. *Takarmánypanag*. A nagy rovarkár következtében előállt tetemes keresletnek még a régi áronkon lehetett eleget tenni, dacára annak, hogy erősen megfogytak a készletek. *Muhar*. Az ebbeli forgalom igen szilárd és a készletek nem fogják a szükségletet fedezni. *Bükhony*. Más években ez idő tájt semmi kelendőse nem volt, az idén pedig van némi keresete. Szép vörös kösből még mindig vannak ajánlatok. *Cukorkorinok* változatlan árák mellett elég nagy keresete van.

Jegyzések nyers árúrt 100 kilónként Budapestben:

Luczerna, elsőrendű, világos minőségű 130-140 *
 Muharag 21-23 *
 Bükhony 14-15 *

Kimutatás

a hazai nyílvános árurakárak és szövetkezeti gabonarakárak gabona és őrlemény forgalmáról és készletéről.

1907. május 14-től május 18-ig.

A forgalom és készletek részletezése	mennyisége mátmértékben				
	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Töngert
I. Készlet és forgalom:					
Készlet 1907 május 14-én	60.770	150.343	41.232	84.243	70.888
Belt. 1907 máj. 11-16. között május 18-ig	61.468	6.037	6.894	5.852	61.015
Készlet 1907 máj. 11-16. között május 18-ig	61.943	14.021	9.489	12.486	31.410
Készlet 1907 május 18-án	684.590	142.329	88.157	77.409	104.900
II. Az 1907. május hó 18-án megállapított készletek részletezése.					
A) Nyílvános árurakárak:					
Bács	10.249	2.652	859	17.574	17.508
Békéscsaba	---	---	---	---	---
Brassó	---	---	---	---	12,70
Budapest	298.673	90.817	11.307	19.988	18,70
Csiklorya	7.078	803	1288	8627	353
Czegöld	49.397	3077	807	443	826
Debrcezen	3.861	12.861	401	401	878
Erményfalva	1574	7184	87	58	1228
Értina	12.25	1300	1.009	10.738	29.690
Mátészalka	5.298	1346	793	35	2184
Károly	14.540	29	14	190	50
Kassa	2.750	23	218	---	1.640
Kisvárd	13.241	99	1927	---	84
Kisvárd	8090	3750	53	735	640
Kolozsvár	124	584	542	2149	1192
Mároslás	3509	474	397	70	997
Máros-Vásárhely	588	8192	---	---	1195
Mészöly	83.267	---	2794	863	1859
Miskolc	1114	190	809	5732	101
Nagykőrösi	83.551	793	9827	277	12.293
Nagykanizsa	8901	3048	7.586	5.527	1801
Nagygyalonta	0.597	1070	58	1481	905
Nagyvárad	969	474	397	39	514
Nyíregyháza	800	3.400	---	39	79
Nyitra	89	1188	128	---	368
Páncsova	11.718	---	995	2471	1781
Pozsony	883	208	1188	2	2669
Sárvár	15.112	899	---	---	84
Sámal-Néméd	7.791	7.483	189	8123	1721
Szeged	83.551	793	9827	277	12.293
Székely	3444	---	1879	2963	3870
Szoboszló	2.908	79	710	62	1889
Székely	1184	133	1647	285	748
Temesváros	45.698	---	3	8000	888
Verece	---	---	---	---	---
Záhony	---	---	---	---	---
Zimony	---	---	---	---	---
B) Szövetkezeti gabonarakárak:	8.297	139	4	447	100

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

A mi főkülönlegességeink:

Cséplőgépek kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok gazdasági és ipari celokra

Ros-tak

Kerekeken 12 HP.-ig
Fekvők 100 HP.-ig

UMRATH és **TSA** BUDAPEST, V. KER., Váci-kört 60. szám.

Kartelen kívüli műtrágyák azonnali és őrszi szállításra, répaszelet, korpa és összes erőtakarmányok legolcsóbb napi-árban szereshetők be a **Mezőgazdasági Aruhitelbank Részv.-társ.-nál** Budapest, V., Bátorhy-utca 5. szám. **Bankosztály:** Előnyös feltételek mellett nyujt mezőgazdákknak **személyi hitelű kölcsönöket** kezess nélkül.

A szőlő trágázása.

Írta: **Ordódy Lajos.** - Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és má-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. - Megrendelhető a **Gazdasági Lapok** kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum körút 7

Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

nem benzinnel hajtataknak, tehát a pénzügyi ellenőrzés, adómentes benzil kérvényezés stb. nem szükséges.

Üzemköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2 1/2-4 fillér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyetlen járásuak, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tüzeszély és robbanás kizárva.

»»»»» Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Wohanka és Társa Budapest, VI., Váci-kört 76. **Hazai gyártmány.**

Stephan's "Fix"

Gyors meszelő, fertőtlenítő és kátrány gépek.

Nincs többé beteg marha. Nem kellenek állványok. Sokoldalú felhasználás. Tömérdek előny a mázolás-hoz képest. Idő és munkabér-megtakarítás. A legfeyesebb bizonyítványok százai általán rendelkezésre.

Kérjünk prospektust No. 24

RUDOLF KRASA tól

Bécs, VII., Kirchengasse 37.

TÖKNAG.

Sok éven át általam nagy sikerrel nemesített szürke Indiai Mamuth és vörös Chinai keresztjezésből származó mag nálam kaplható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő. Kilója 3 koron. **Tarnai Bertalan** (Göb), **Apostag**, Pestmegye, Magren-désnél kérem a hirdetésre hivalkozni.

Birtok

vétel és eladás, vagy földparcellázás, közvetít mint jelzálogkölcsönként, jutányosan és gyorsan megszerzi a jelzalog, Forgalmi, Pótdertékelési és Parceláló Valtalat, Nagykikinda.

Nedves falak, istállók szárazzá tételnek

Antinonin

álta,

Nem illékony, szagtalan és olcsó. Festékgyárak, ezeltől Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

Közpécs Ausztriában: Friedr. Bayer & Co. Wien, I. Biberstrasse; Prochaska és Starck Prag I. Wenzelsplatz 43; Lengyelország részére: Carl Pospejny Warsaw, Marszalkowska 17.

A világ legjobb és legolcsóbb üzemgépe az „ECLIPSE” nyersolaj-motor.

Az egyetlen gép amely feltétlenül zavartalan üzembiztonságra, vizsgálás, gyártás és szelepek nélküli dolgozik. Üzemköltsége óra- és lóerőnként 1-2 fillér. A közelmúltban több mint 200 üzemi „ECLIPSE” nyersolaj-motorral, amelyek közül néhányat rendeltem be általam.

ECLIPSE” nyersolaj-motorral, amelyek közül néhányat megemlítek:

- Szkandinávszky és Cseslyár urak, Zsalyba, 50 HP. malomüzem
- Egyesült Magyaroknál üveggyárak r. t., Budapest 40 HP. gyári üzem.
- Gál és Tyrnauer urak, Budapest, 40 HP. kőbányatelep.
- Fuss Károly ur, Török-Koppány, 40 HP. malom.
- Kanócz János ur, Hegyi, 95 HP. malomüzem.
- Hames és Bangert urak, Temes-Hidegkút, 25 HP. malom.
- Kamcs Ede ur, Temesvár, 1 darab 95 HP., 2 darab 14 HP.
- Geiger György ur, Mácós, 20 HP. malom.
- Sater György ur, Gőzgyös, 20 HP. fűszárítógép.
- Hirsch és Frank pényvár r. t., Budapest, 8 HP. asztalos-műhely.
- Pécs Márton ur, Moszkócséd, 8 HP. lokomobil cseplésre.
- Alexy Sándor ur, Pónrad, 8 HP. lokomobil cseplésre.
- Grof Nemes Vince uró uradalmá Pusztá-Tomaj, 8 HP. malom stb.
- Scholz József ur, Budapest, 8 HP. pinckérekés.
- Szoko Mihály és Társai urak, Nagy-Füred, 8 HP. cseplés.
- Bodenlosz József ur, Mezőcsanak, 6 HP. vasárugár.
- Czordai László ur, Turkeve, 8 HP. asztalosruzsár.
- Brady Albert ur, Brád, 6 HP. lokomobil, cséplés, villanvilágításra stb.
- Herczeg Schwarzenberg uradalmában több motor.
- Herczeg Lichtenstein fischhorn uradalmá, lokomobil, cséplésre és egyéb gazdasági munkára — stb. stb.

DORN JÓZSEF-féle szab. törekrosta

mindennemű cseplőgéphez, pótszalmarázóhoz, alsó tisztító szerkezetéhez.

Körülbelül 10.000 darab forgalomban.

1905. augusztus hóban M. gr. Wenckheim csorvási uradalmában 500 kereszt bűza cseplésnél 247 kg. szemet takarított meg a farrastvai szemben, amit a Békésmegyei Gazdasági Egylet igazolt. Bel- és külföldi gyárosoknak szállított. Szabad. törekrostamért teljes felelősséget vállalom. Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cseplőgéphez 14 nappal próbára küldeni és vizsgáztatni, ha nem jobb és tartósabb, mint bármely másfajta törekrosta. Ajánlom új tányéros repávvagyaimat mindenféle nagyságban, legolcsóbb árak mellett, czukorrépafejet és bármilyen levéllé vegyes répat kifogástalanul vag. Használt cseplőgátműszakit állandóan veszek és eladok jótállás mellett. — Árlappal, bővebb felvilágosítással szolgálok.

DORN JÓZSEF gépműhely-tulajdonos Békés-Csabán.

Stumpf Károly kocsigyártása.

Ajánlja útsán felszerelt rakatárát minden jellegű kész kocsikból, aránylag jutányos árakon. A gyártmány jó minősége és szilárdságát kézzelkodik a cég régi jó hírneve. Gyártalep és kocsiaktrár: Budapest, IX., Soroksári-út sarak és Vágóhid-utca 2.

MAYFARTH PH. és Tea szabadalmazott önműködő "SYMPHONIA"-ja mégis a legjobb permetező szőlőknek, komlószőlővetényeknek, gyümölcsfa-károsító kiirtására, a szőlő és a tormának sz. megsemmisítésére. Horozható és kocsiara szerelt permetező 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő készülékkel vagy anélkül. Tössék ábrázolatot és leírást kérem az alábból.

MAYFARTH PH. és Tea gépgyárak, különleges gyár borsajtok és gyümölcsöntéskelő gépek sz. árnára. Több mint 560 arany-, ezüst éremmel stb. kitüntetve. **BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.**

Kimerítő képes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszontelárusítók kívánalmak.

MÓTOROK

mindenféle gazdasági gépek hajtására.

A hajtórész benzín, spiritusz, kohóház vagy generátorgáz. Üzemköltség 1 1/2-2 1/2 fillér óránként és lóerőnként.

Gézekék. Gabonaelevátorok. Örlő-és daráló hengerszékék. Benzín-és spiritusz-lokomobilok. Villamos világítás teljes berendezése. Villamos ivlámpák.

Árjegyzékkel és költségvetéssel szivesen szolgál

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat BUDAPESTEN.

A szőlő OIDIUM betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle RÉZKÉNFOR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm 50 fillér; 10 és 5 kilogrammos zsákokban 51 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban 1 kilogrammonként 55 fillér.

Használata olcsóbb mint a kénsópor, mert kevesebb kell belőle. A szőlő érését siettel, a termés minőségét javítja! — A rézkénpor egyáltalán a peronospora ellen is montesitli a szőlőt s így rézkénporozás után az első, esetleg a harmadik permetezés elmaradhat.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik. Megrendeléseket elfogad, ismertető füzeteket ingyen küld: **Magyar Mezőgazdák Szövetkezete** Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Leszállított árak. T. Hankam N. czég

Kaszinók és gazdasági egyletek részeltöltés mellett.

A leggyorsabb és legokékosabb eltávolítását a réti mohának érhetjük el a Matouch-féle moha-boronával. Kiváló használhatóságot sok bizonyítvány és utánerővel igazolja. Egyszerűmód alkalmas az őszi vetések és löner-földök tavaszi fogasolásra. Beszereshető N. Hankam, Wien, 8/2 Florian-Gasse 83.

Wien. Váltakozólag becses leveleire, melyben a Matouch-féle réti moha-boronával az őszi vetésekben, úgy szente herékben végzett kísérleteiről említett tesz. bátorokunk jelenteni, hogy mi évente ezen kiténi boronával járjuk meg réteinket, őszi vetéseinket és heréseinket, legjobb eredménnyel. Elvitatlanul a legértekesebb e nemelt gazdasági eszközök közé tartozik a Matouch-féle réti moha-borona és nélkülözhetlen minden gazdára néve.

Kitűnő tisztelteti átlatos szolgálja

a gyögyintézet gazdasági hivatala, Gassa 83.

6 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárában

Bpest VI., Gyár-u. 28.

régi házszám VI., Gyár-u. 50. a legújratevesebb benzín-locomobil oszplő-készletek kaphatók.

Teljes átállítás kitűnő oszplőárral!

Ezen motorokat minden gazda hatékony engedély nélkül átállíthat, kezelheti, szalmafedele használatos is.

Használt gépjepök becserelelnek.

Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI-féle motoroszlő-készletek, bizonyítványok lennsága szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, közből: Háró Komány József úrnál Maros-Némény; Zepklatvi Zeyk Dávidól Békéscsaba; N. Knyed úrnál.

VALÓ.

di francia különlegességek (gummi és halhályg, ugyszintén összes nű óvszerek) F. Bergerand flis legbirtamevebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszereshetők

POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII. Erzsébet körút 50. szám.

Részletes képes árjegyzék ingyen

Ezen hirdetés beküldése este tén 15%, engedmény. Kívágot a „Gazdasági Lapok”-ból

FIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszátt és géppel csépell lenszalmátetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot. ۱۹۰۷ ۱۹۰۷ ۱۹۰۷

Yorkshirei tenyészmalaczkok direkté Angliából importált legnagyobb fehérjű, első magas díjakkal kitüntetett tenyésztebből, 8-10 hetes, darabonként 25-30 koronáért eladó. Megrendelések Frey Károly horczei uradalmi intézőhöz Pusztavacs, Postamegye.

2400 hold

vasmegyei birtok, kastély, park, gazdasági épületek, felszerelés, termés és üzemkőző vízvezetőkkel; egyben, esetleg részletekben olesón eladó. — Kalocsa, Gauzer Sándor.

„RADICAL” Here Aranka irtó

alaposan kipróbált, teljesen bevált szer. 25 kg. 7.50 korona, 50 kg. 14.— korona.

Vezérlépviseelő:

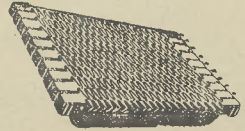
MUHR I. POZSONY

Széplak-utca 41.

kapható minden községben ahol nincs, viszonteladó kerestetik.

„UNIKUM” magas tűzálló képességű takarékröstélyok!

Tartós!! Nem salakosodik! Nem görbül!!

Nagy szénmegtakarítás!!

Azonkívül jutányosan szállítunk bármely más rendszerű röstélyokat is A Van Baerlo féle S. S. jegyű kazánokozóda nem tilkos szer BARDOS és BRACHFELD műszaki nagykereskedés és hat. eng. villamossági vállalat BUDAPEST, VI. KER., GYÁR-UTCZA 23. SZÁM

HALDEK

magnagykereskedésében, Budapest, Károly-körut 9. kaphatók még kitűnő minőségben és jutányosan a következő

répmag

fajok: oberdorfi sárga, eckendorfi sárga és vörös, olajbogyóalaku fehér, sárga és vörös, Mammut vörös, leutewitzi sárga, takarmányczukorfehér, buczok sárga.

A külön vámterület és a magyar mezőgazdaság.

Irtá: Ordódi és alsó-lieszkői **ORDÓDY LAJOS.** Ára 80 fillér. Megrendelhető e lapok kiadó hivatalában.

FECSEKENDŐK

kert öntözéséhez és cséplőköz

TÖMLŐK

legjó minőségben beszereshetők

Győző Béla és Társa

szivattyu-pec. állítást ál BUDAPEST, V., Bárdó Aczél-utca 3. sz. A VI. sznház tözcsméséséségében.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártóipartestület védnöksége alatt álló Kocsi Árucarnok Szövetkezet Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 72. sz. ajánl mindennemű hintókocsit.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk. Szives megkoresések: Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia) vagy: Az Osztrák Bányá- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapestben, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám kéretnek.

UJDONSÁG!

Készít: „VIKTORIA” istálló- és raktár-szűzfűtőket és mindenféle lakatos munkákat

Kérjen árjegyzékét!

Kérjen árjegyzékét!

istálló- és raktár-akók vasrnmában **sodrony-üveggel.** Előnyei: törhettelen, tűz- és betőrésbiztos, csinos és olesó! Megrendelhető a készítőnél: **FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárában BUDAPEST, VI., Lehel-u. 10a. sz.** Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is Bpest, Alkotmány-u. 31. **UJDONSÁG!**

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-gabona-burgonya-faszén-gyaplu-

ZSÁK

kaszal-repez-behordási-röstály-waggon

PONYVA

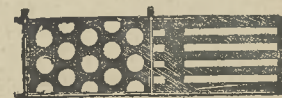

Stahel és Lenner

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár BUDAPEST.

Ajánljuk trieurjeinket és osztályozó gépeinket gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására.

Tőrekrosták és minden fajta lemezrosta gőzcséplő gépek számára. x x x

ST. EGIDI-I GŐZEKE-SODRONYKÖTELEK

garantált legjobb minőségben

a legnagyobb tartóssággal bírnak. Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre állnak. Rendes méretű kötelek készletben tartatnak. Ajánlatokkal szolgál a **St. Egidi-i sodronytagyár** képviselője:

200 és 240 klgr. törési szilárdsággal négyzet mm.-ként és 45 és 48
Kuzmány A. Károly Budapest, V., Lipót-körút 15. Telefon 90—83.

Bejegyzett védjegy.

VIHARÁLLÓ, ROZSDAVÉDŐ

a legjobb mindennemű vaszerkezetek mázolására.

Különösen ajánlható: Hidak, vas- és bádogtétel, vasgerendák, oszlopok, gázometerek, kandélaberek, vasrácsok vasajtók mázolására.

Minium-alapozás nem szükséges. Mintamázolattal, prospektussal, szinkáriyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai

LUTZ EDE és TÁRSA
 FESTÉKGYÁRAK
 Budapest, VII., Őrnagy-utca 4.

BÁMULATOSAN OLCÓS KERITÉSEK

SZŐLŐ-
 TERMELEK
 FICVELMÉBE

MEZŐ-
 GAZDÁK
 FICVELMÉBE

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronysovet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/15

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát**, mint a szabványosított és legelősebb kerítési anyagot, mely előnyösül fogva földművelésben eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszerte beismerttel védett találmány előnyei: **Olcsóság!** **Horganyozott vassodronyból készült, (nem kell befesteni):** körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,

készlethez: 1, 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi drótfeszítésben.

Sodronyerősség: 12 14 16 18 2— 22 25 28 mm

Ár □-méterenkint: 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszúak) lyukbősséggel:

Készlethez: csakis 1 méter magasságban:

Sodronyerősség: 12 14 16 18 2— 22 25 28 mm.

Ár □-méterenkint: 58 78 88 98 108 125 148 169 fillér.

Csomagolásért, földszőrt és terület költségeiért számítanak □-méterenkint 1 fillér, de egy földmennyiség legalább 50 fillér.

Csiszerőség: A fonat elegendő áru lévén, még apró baromfi ártalmat is megöli; felő is elég szűl pedig szőrnök, tehát az állományt megöli. A fonat csavart szál — mint vékony sodronyoké — a kerítés hosszirányában futnak, míllyal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálak összecsurvás tehát ki van zárva. 1/2 méter és 70 cm. magas fonat kapható 12 l m. és 1 1/2 m. magasnak kétféle való kivágás révén.

Könnyű kezelés: Könnyű meghúzni, egyszerűen a földközök segítségével horganyozott kettős-szöreggel, a fonat sima és feszés marad. Ez által a fonat békésen leereszhető és más helyen lengeti fölfelé is. A fonat összekapcsolódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazás fölösleges. A fonat földi egy-két sor tükezős trónyi alkalmazása, a kerítés telente szintén megvalósítható. — A horganyozott telés sodrony ára méterenkint 6 fillér, 8 cm. lyukbősséggel.

Számos államerővel áll rendelkezésre.

Továbbá gyár és szállít: kőmozgató gép- és kézi sodronyfonatokat; csinos és erős kitérő fonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, kosarakat, magtár-alkalmatlányokat, ökö-szál kosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostát, esőfogókébe való gabonaszűrő-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utjányszó, pontos és gyors kiszolgálás.

Gazdáknak, tejjgazdaságoknak, tejkereskedőknek nélkülözhetetlenek a Dr. GERBER N. eredeti gépei.

A tej savtartalmának, egyes állatok tejhozamának, az összehasonlított takarmányozási kísérletek, a tej-eladási zsírtartalmának megvizsgálására és meg-
 ejtésére nélkülözhetetlen. □

44 éremdíj.

Kérjen ingyenes leírást és árjegyzéket az egyedüli szállítótól:

Dr. N. Gerber's Co. m. b. H. Leipzig.

Most jelent meg: „Der Bivdrh-Kontroll-Verein“ O. Wulmhol.

□ Könyvkereskedési árban nálunk 5 márkáért kapható. □

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 Budapest, VIII.,
 Bérkocsis-utca 12.
 Telefon: 97—95.
 Sertéseket sorány és hizett állapotban a legmagasabb napi árakon értékelik.

KÜHNE E. MOSONBAN

elismernt gondos kivitelben szállítatnak:

Mindennemű egysoros kapálóeszközök,
 Columbia Cultivatorok, rendszerű
 Herrmann kapálók, Laass löbbsoros kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök, Szénagereblyék, Szénatorogatók,

„Osborne“

kéveköti és marokrakó arató-
 gépek, fűkaszó gépek, stb.

Főraktár:
 Budapest, VI., Váci-körút 57/a

Fiókraktár:
 Temesvár, Gazdaudvar.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek
Marokrakó-aratógépek
Kaszálógépek, Gyűjtőgépek a **Deering** félek.

Ajánlja egyszersmind a jelen időnyre **SACK RUDOLF** elismert kiténő **aczelekéit, kapáló- és töltőgető-ekéit** és más egyéb legfőbbkéte- sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

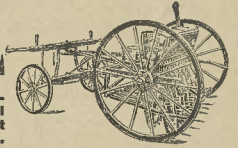
mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

HONI IPARI!

Szabadalmazott

LOSONCIDRILL

tolókerekes sorvetőgép, munka- közben beállítható, alul és felül vető-szerkezettel, szabadalmazott magmegboronálóval.

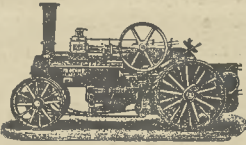
ELSŐ LOSONCZI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
BASCH és TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.

A kolozsvári erdélyrészi országos mezőgazdasági kiállításon I. díjjal, aranyéremmel kitüntette.

A nagyváradi mezőgazdasági kiállításon első díjjal kitüntette.

DEHNE FR. gőzekegyára **HALBERSTADTBAN.**

Gőzekemondonyai létezőpótló fontos újításokkal vannak ellátva. Az eddigiekkel minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek. — Vezérképviselet.

Timár Ede
Bpest, Lipót-körút 28.

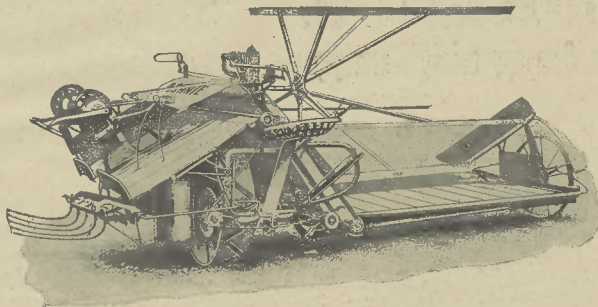
Egyetememes kéve-gyorskötők

legelősebb árban azonnal szállíthatnak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárakban.

HELLE O. műszaki kötélverőáru gyár **POZSONY.**

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magántársasági használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON kévekötő aratógépek, marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforgatók és gyűjtőgépek

a legfőbbkétebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A JOHNSTON aratógépek dőlő gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki időnyben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907. évre már eddig a Csanád megyei gazdák aratógép-szövetkezete, a Kisküküllő vármegyei gazdasági Egyesület és a szárazakra menő uradalom fedezték szükségletüket JOHNSTON gépekben, ami a JOHNSTON gépek birtokosainak megelégedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselet és főraktár:

Melichár Ferenc Bächer Rudolf

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Gőzekéket
gőz-utihengereket és gőz-utimozdonyokat
legteljesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállítanak

JOHN FOWLER & Co.
BUDAPEST—KELENFÖLD, vasút-állomásnál szemben.
Közlekedés vasuton és villamos vasuton.
TELEFON : 42 - 50.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági géppár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cséplőgépeket
ugy gőzmozgonyhoz, mint benzinelokomobilokhoz,
szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket &
mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legteljesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.
Képviselők jutányos feltételek mellett felvételnek.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

HOMOK KINCSET REJT!

Jutalmazó mellékípar gazdák számára!
Kézi özem! Kis befektetési tőke!

Homoktéglagyártó-gépek,
ugyszintén mindenféle eszközöket és festékeket,
ezement-födélcserepek, ezement-padlólapok, ezementcsövek, itató-vályuk, stb.
gyártásához szállít a

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt bei Leipzig. Kűfőlegességi géppár.

A mi gépeink és eszközeink évek óta vannak használatban saját cement-üreggyárunkban és racionális munkákban bármikor megtekinthetők vásárlás-képesen nélkül. **Levelezés minden nyelven.**
A homok megvizsgálása, próbasajtolás és minták ingyen.

Kívánatra ingyen küldjük a 84-ik számú árjegyzéket.

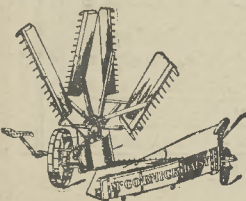
KLINGER HENRIK
(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szöv. gyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár!
Budapest, V., Szabadság-tér 11.
Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

benből, kenderből és jutából, várrással vagy várrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvák** gépre és kazlakra, **nyers szeker- és repceponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízredreket, vizmentes lótarakokat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.**
Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

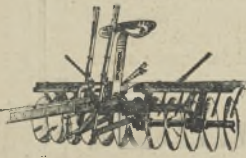
Mc CORMICK
Harvesting Machine Company csikagói aratógéppár.
Magyarországi igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.
KNECHT I. E. igazgató.

„Daisy” marokrákó aratógép.

Specziálítások:
Kévekötoáratógépek
Marokrákóaratógép
Fűkaszalógépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmótorok
takarmánykamra számára és cséplőgép-hajtásra.

McCormick tárcsásborona.

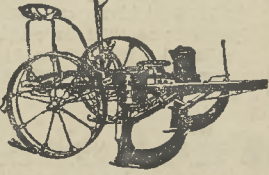

McCormick kéveköto-aratógépe.

„New 4” fűkaszalógép.

Specziálítások:
„Senior” tengeri ültetőgép (autom. négyzetbe ültet.)
Tengeri-kévekötoáratógép
„Ohio” tengeriszár-tépgép (egyszersmind ezezkavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)
Tárcsásborona (tarlóhántásra és lazításra.)
Aczél-lókapa (tengeri, burgonya, takarmányra stb. számára)
Rugófogas boronák

„Senior” tengeri ültetőgép.

„McCormick” a világ legnagyobb és legrégebbi géppára.
„McCormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépe.
„McCormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„McCormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően
tényleg külön készülnek.

Budapesten állandó gépkiallítás!

Nyomatott Wodianer F. és Fianál, Budapest, IV., Sarbantyus-utca 3.